

Kortlægningsrapport

Indhold

Introduktion og baggrund	2
DEL 1 – Observationsstudie.....	3
Resultater og analyse.....	3
Dagens start	3
Boglige fag.....	4
Idræt.....	5
Overgange, pauser i undervisningen og brain breaks	6
Frikvarter	7
Dukseordning.....	7
Samlet oversigt af observationer.....	8
DEL 2 - Spørgeskemaundersøgelse	9
Baggrund	9
Metode.....	9
Resultater.....	11
DEL 3 - Procesdokumentation af workshops og netværksmøder.....	25
Workshops	25
Netværksmøder	25
Workshop 1.....	26
Netværksmøde 1.....	28
Workshop 2.....	31
Netværksmøde 2.....	35
Workshop 3.....	36
Netværksmøde 3.....	42
Opsummering	44

Introduktion og baggrund

Skolens opgave er at danne og uddanne elever. Men når indsatser og aktiviteter ikke harmonerer med skolens og det pædagogiske personales mål og virke, reduceres sandsynligheden for succesfuld implementering og forankring markant.

I vores målsætning om at styrke elevernes motoriske udvikling er vi således stærkt motiveret af at kunne bidrage med motorikfremmende indsatser, som er meningsgivende og i overensstemmelse med skolens mål. Dette særligt fordi elevernes individuelle udgangspunkt i indskolingen er vidt forskellige både motorisk og socialt. Indsatserne skal ligeledes harmonere med det pædagogiske personales daglige virke, hvor der er fokus på at danne og udvikle eleverne både kognitivt, socialt og kropsligt. Projektet er ligeledes stærkt motiveret af motoriske fællesskabers særlige potentiale til at styrke elevernes sociale og kropslige mod.

Gennem et fokus på elevernes styrker og potentialer, er det muligt at øge deres mod til at indgå i relationer på trods af, at de selv vurderer, at de ikke har de nødvendige kropslige eller sociale færdigheder. De vil kunne udvikle sig og turde kaste sig ud i situationer og aktiviteter, som de ikke nødvendigvis mestrer i forvejen. I stedet vil de opnå erfaringer ved at prøve igen og igen, fordi de oplever at blive dygtigere og til sidst mestrer en færdighed.

I denne kortlægningsrapport strukturerer og systematiserer vi den genererede viden fra projektets kortlægningsfase. Herigennem skabes et didaktisk vidensgrundlag for udvikling af en indsats, som kan styrke pædagogisk personales anvendelse af pædagogisk og didaktisk forankrede motorikfremmende aktiviteter blandt alle elever hen over den fulde skoledag.

Kortlægningsfasen bestod af en landsdækkende online spørgeskemaundersøgelse, som blev udviklet på baggrund af den indsigt vi fik gennem de indledende skolebesøg. Derudover bidrog en række af eksperter og pædagogisk personale med deres viden og erfaring på området. Dernæst, og med udgangspunkt i spørgeskemaundersøgelsens resultater, blev skolernes motorikfremmende arbejde nuanceret gennem afholdelse af tre workshops med deltagelse af motorikfaglige eksperter samt en bevægelsesvejleder og skoleleder.

Formålet med denne kvalitative del af kortlægningen var, gennem inddragelse af detaljeret faglig viden og erfaringer fra praksis, at samle, koordinere, nuancere og omsætte viden om indskolingernes aktuelle praksis, behov og muligheder, som er beskrevet i resultaterne fra spørgeskemaundersøgelsen.

Udbyttet fra de tre workshops blev yderligere kvalificeret og valideret samt knyttet tættere til skolernes praksis gennem afholdelse af tre digitale netværksmøder, med deltagelse af relevant pædagogisk personale. De digitale netværksmøder blev afholdt mellem workshop et og to, mellem workshop to og tre samt efter workshop tre, hvilket også fremgår af rapportens Del 2.

Derudover blev der foretaget en række observationer over den fulde skoledag på forskellige skolers indskolingstrin, ud fra et formål om at kvalificere de første processer yderligere, ved at skabe et objektivt blik på skoledagen. Dette med dét formål at kunne tilpasse motorikfremmende aktiviteter så de passer ind i skolernes hverdag.

Kortlægningsrapporten er inddelt i tre afsnit. Del 1 tager udgangspunkt i og behandler observationsmateriale fra skolerne. Del 2 præsenterer resultaterne fra spørgeskemaundersøgelsen, mens Del 3 går i dybden med udformningen og udbyttet fra hhv. de tre workshops samt netværksmøderne. Det hele samles til sidst i en kort opsamling, som også giver et indledende kig på, hvad kompetenceløftpakken kan og bør rumme.

DEL 1 – Observationsstudie

Motorik i Indskolingen er et projekt, der skal sikre at pædagogisk personale får kompetencer til at inkludere motorikfremmende aktiviteter i skoledagen. For at blive klogere på, hvordan eleverne i indskolingen er kropsligt engageret i løbet af skoledagen, blev der gennemført en række observationer i indskolingsregi (0.-3. klasse) på fire forskellige folkeskoler på Fyn. De i alt otte observationer strakte sig over november-december 2023.

En observation dækker over en fuld skoledag og begynder på det tidspunkt, hvor eleverne møder ind om morgenen – altså inden selve undervisningen starter – og slutter når skoledagen afsluttes efter sidste lektion. SFO-tiden indgår derfor ikke i observationerne. På observationsdagen er én klasse blevet fuldt gennem hele dagen.

Resultater og analyse

Observationerne blev efterfølgende kodet indenfor følgende kategorier:

- Dagens start
- Boglige fag
- Idræt
- Overgange, aktive pauser og brain breaks
- Frikvarter
- Dukseordning

Dagens start

Skoledagen begynder ofte mellem kl. 07:50 og 08:00, hvor eleverne ankommer til klasselokalerne og underviseren tager imod dem og siger godmorgen. Observationerne viser, at det er meget forskelligt, hvad eleverne foretager sig. Nogle kommer ind og sætter sig på deres plads, andre går rundt og snakker med hinanden og mange finder en mappe/hæfte frem, som de kan løse opgaver eller tegne i.

"Der er let snak ved bordene (bordene står i en hestesko og eleverne sidder på hver side af bordet, overfor hinanden) og en julepejs med stille musik på lærredet. En klokke ringer og eleverne begynder at pakke sammen, de lægger deres mapper op i deres skuffer – det foregår i gang." (Uddrag fra observationsnoter).

Hej-/farvel zone

En praksis, der er blevet indført på visse skoler, er en "hej-/farvel zone", hvor forældre har mulighed for at sige farvel og goddag til deres børn. En lærer har introduceret denne zone som en respons på observationen af, at mange forældre fulgte deres børn hele vejen ind i klasselokalet. Dette inkluderede at bære skoletasken og placere stolen for dem. Læreren argumenterer for, at børnene godt selv kan klare disse opgaver i 0. klasse, så længe de får lov og den nødvendige tid.

"De tager en stol fra et stativ med stole/skamlar, nogle har svært ved at løfte den op fra de andre skamlar, men alle klarer det selv." (Uddrag fra observationsnoter 0.klasse).

"Nogle børn virkede stolte af, selv at komme ind i klassen og finde deres stol og ting frem, uden hjælp fra deres forældre." (Uddrag fra observationsnoter).

Indførelsen af en "hej-/farvel zone" afspejler ønsket om at balancere forældreinvolvering og fremme elevernes selvstændighed. Ved at oprette et defineret område for farvel og goddag forsøger skolen at skabe et rum, hvor børnene opmuntres til at håndtere deres egne ejendele og ankomme til deres pladser selvstændigt. Denne selvstændighed styrker elevernes engagement i kropslig dannelse og deres mod og lyst til selv at klare de praktiske opgaver, der er i forbindelse med skoledagens start.

Boglige fag

I de boglige fag viser flere observationer, at mange af underviserne enten forsøger at inkludere en aktivitet i det faglige arbejde, eller indføre en pause eller en brain break i løbet af undervisningen.

Fluesmækkeren – leg med ord

I denne faglige aktivitet er der ophængt seks ord på tavlen. Eleverne deltager ved at gå op til tavlen med en fluesmækker, hvor en klassekammerat vælger et ord som eleven med fluesmækkeren skal finde på tavlen og give et klask. Efterfølgende vender de tilbage til deres pladser for at skrive det valgte ord på deres papir. Derefter går de om bag køen. Proceduren gentages, så eleverne skiftes til både at vælge og finde ord på tavlen.

"Eleverne er begejstrede for øvelsen og har lavet den mange gange før. Den fungerer godt og de er tydeligt motiverede af at skulle op og smække ordene. Der er forskel på, hvordan eleverne klasker ordene, nogle slår lidt hårdt, mens andre er meget forsigtige. Nogle hopper, for at nå de øverste ord. Nogle glemmer dog at skrive ordene, fordi de hellere vil op og smække ordene." (Uddrag af observationsnoter).

Dette er tydeligvis en god måde at aktivere eleverne kropsligt, hvor de samtidig leger med ord. Variationen i, hvordan de klasker ordene og bruger forskellige bevægelser som hop, for at nå de øverste ord, viser en kreativ tilgang og personlig tilpasning til opgaven. Nogle af eleverne er dog så begejstret for det kropslige i opgaven, at de glemmer et aspekt i den faglige del, nemlig at skrive ordene ned i deres hæfte.

Nerf-dansk

Eleverne deltager i en kreativ og energifyldt aktivitet kaldet "Nerf-dansk", hvor de bruger små nerfpistoler til at skyde på tal, som er skrevet på tavlen. Hvert tal repræsenterer en specifik opgave, såsom at skrive navneord, udsagnsord, tillægsord, ord med T, pigenavne, drengenavne, byer, lande, juleønsker og spørgsmål. Hvis de ikke rammer tallet, skal de løbe en runde på omkring 50 meter i fællesområdet. Når eleverne rammer et tal, skal de, før de svarer, udføre en fysisk aktivitet som englehop, sprællemænd, mavebøjninger, hop, planke, lunges, høje knæ eller skovskider (squats).

"Når nogle har været ude og løbe i fællesområdet, kommer de glidende ind i klassen enten på knæene eller på strømpesokker." (Uddrag fra observationsnoter).

Denne leg kombinerer kreativ sprogpraksis med fysisk aktivitet og synes at være en engagerende og sjov måde for eleverne at styrke deres sprogfærdigheder, hvor de samtidig bevæger sig og har det sjovt.

Matematik og bevægelse

Ved et andet eksempel på en aktivitet, som inkluderer bevægelse i undervisningen, placerer læreren forskellige opgaver, udprintet på papir, rundt omkring i klasselokalet og i fællesrummet. Eleverne har deres individuelle svarark ved deres pladser, hvilket kræver, at de bevæger sig frem og tilbage for at finde og skrive svarene. Opgaverne kan være fordelt på forskellige steder, såsom trappen eller diverse borde i rummet.

"En af drengene kigger fx ovenpå ting, under ting og imellem bøgerne. Nogle af børnene går rundt og andre løber. Der er også en, der kravler." (Uddrag af observationsnoter).

Elevernes engagement i aktiviteten, som beskrevet i citatet, afspejler en varieret og ivrig tilgang til opgaven. Først og fremmest viser det, at de er dybt engagerede, da de ikke blot søger overfladisk efter svar, men aktivt undersøger forskellige steder, herunder at kigge ovenpå ting, under ting og imellem

bøgerne. Dette antyder en nysgerrighed og dedikation til at udforske og opdage svarene på opgaven. Desuden indikerer variationen i bevægelsesmønstrene – gang, løb, kravl – en differentieret tilgang til opgaven. Dette kan afspejle elevernes personlige præferencer, energiniveau og kreative tilgange til løsning af opgaver. At nogle elever vælger at løbe, mens andre går, kan også antyde, at aktiviteten tillader forskellige former for fysisk udfoldelse, hvilket kan appellere til en bred vifte af elever med forskellige behov og præferencer. Samlet set illustrerer citatet et levende og dynamisk læringsmiljø, hvor eleverne ikke blot deltager, men også udforsker på en måde, der passer til deres individuelle interesser.

Stillesiddende opgaver

Når eleverne skal arbejde stillesiddende i deres arbejdsbog, kan man se, hvordan mange af dem sidder lidt uroligt og arbejder.

"Resten af eleverne sidder på deres stole og arbejder. Mange sidder lidt uroligt på skolen, men koncentrerer sig om opgaven imens." (Uddrag af observationer).

"Dem der sidder ved bordene ved siden af trappen, sidder på taburetter, der kan rokke, så der sidder de og rokker lidt frem og tilbage, imens de laver i deres mappe." (Uddrag af observationer).

Enkelte stod også op, mens de lavede opgaver. Underviseren sagde ikke noget til det, og det forstyrrede ingen elever. Derfor kunne det være interessant, hvis undervisere begyndte at opfordre til at stå op og arbejde nogle gange.

Opsamling

I de boglige fag viser flere observationer, at underviserne aktivt integrerer bevægelse i undervisningen gennem forskellige kreative aktiviteter. Det kræver ikke særlige motoriske færdigheder at deltage i aktiviteterne, alle eleverne kan være med på egne vilkår og udfører opgaverne med forskellige tilgange. En af fordelene ved at inkorporere bevægelse i undervisningen er, at eleverne ofte viser større engagement i opgaverne, og gennem leg kan de opnå et fagligt udbytte. Der sikres inklusion af alle elever fordi bevægelsen i disse opgaver er simpel. Dette står i kontrast til idræt, hvor nogle elever kan føle sig ekskluderet på grund af kravene til motoriske færdigheder (Se afsnittet: Idræt).

Idræt

Eleverne udviser en bred vifte af kropsligt engagement i idrætsfaget, som afspejler forskellige niveauer af færdigheder, interesser og motivation. Nogle elever viser stærk deltagelse og prøver forskellige bevægelser og øvelser, mens andre udviser mindre interesse eller har udfordringer med at deltage fuldt ud.

I nogle tilfælde viser eleverne en variation i motoriske færdigheder. For eksempel, når de øver hop og koordinering, er der forskelle i, hvor let nogle elever kan udføre opgaverne sammenlignet med andre. Dette indikerer, at nogle elever kan have større motorisk kontrol og koordination, mens andre måske har brug for mere støtte eller øvelse.

"Nogle har nemmere ved simple hop og koordinering af hvilket ben de skal bruge hvornår, mens andre har sværere ved det. I et af trinene skal de ned på gulvet med hænderne og sparker bagud." (Uddrag fra observationsnoter).

Desuden observeres det, at nogle elever eksperimenterer med mere udfordrende bevægelser, såsom at stå på hænder eller forsøge parkouragtige spring. Dette tyder på nysgerrighed og mod til at udforske deres kropslige grænser, hvilket er positivt.

"Nogle piger øver at stå på hænder. Nogle drenge løber ind mod en halvvæg, hvor de prøver at kravle op – lidt parkouragtigt. En lille gruppe drenge vil også øve i at stå på hænder og prøver at gå op ad væggen for at det hjælper" (Uddrag fra observationer).

Der er også tegn på, at nogle elever oplever udfordringer eller føler sig ekskluderet. Dette ses blandt andet ved, at når eleverne skal vise en dans, viser grupperne forskellige niveauer af færdigheder. Nogle elever går i stå eller laver fjollede ting og i enkelte tilfælde står nogle blot med armene over kors uden at deltage. Dette antyder, at der kan være forskelle i færdigheder eller selvopfattelse, hvilket påvirker nogle elevers evne eller lyst til at engagere sig fuldt ud i aktiviteten.

"I en tredje gruppe er det også pigerne der har mest gå-på-mod og bare prøver. De er 7. De fire piger prøver bare og en af drengene prøver også, de sidste to drenge står bare med armene over kors." (Uddrag fra observationer).

"Drengen prøver at være med, men ender med at lave noget andet." (Uddrag fra observationer).

Opsamling

Samlet set afspejler observationerne, at idrætsundervisningen kan have differentierende virkning på elevernes kropslige engagement. Nogle føler sig mere inkluderede og motiverede, mens andre oplever udfordringer eller barrierer. Det er vigtigt at underviserne tager højde for disse forskelle for at skabe et miljø, der fremmer både fysisk aktivitet og inklusion.

Overgange, pauser i undervisningen og brain breaks

Pauser i undervisningen og brain breaks finder ofte sted i midten af undervisningen som en naturlig overgang til næste fag, eller når der opstår uro i klassen og underviseren vurderer, at en brain break vil være gavnlig for eleverne. Nogle elever spurgte eksplicit efter at lave bevægelsesjulekalenderen (observationerne er foretaget i december).

Overgange

I undervisningen sker overgangene typisk, når eleverne skal afslutte en aktivitet, rydde op, finde nyt materiale eller bevæge sig til en anden placering.

"På vej over til musik er der nogle stykker, ca. 3-4 ud af 16, der hopper på et ben for sjov. Men de kan ikke helt følge med rækken. Nogle hopper på en sjov måde ned af et lille trin. Nogle småløber lidt, imens andre trasker langsomt afsted." (Uddrag af observationsnoter).

I beskrivelsen af eleverne på vej til musik ses forskellige bevægelsesmønstre. Nogle elever hopper på ét ben for sjov, men har svært ved at følge rækken, hvilket antyder en legende og energisk tilgang til overgangen. Andre elever hopper på en sjov måde ned af et lille trin, hvilket viser kreativitet og leg i bevægelsen. Nogle elever småløber, mens andre trasker langsomt afsted. Denne variation i tempo kan afspejle individuelle præferencer og energiniveauer. Elevernes bevægelsesmønstre underbygger ideen om, at overgange ikke kun er praktiske handlinger, men også kan være mulighed for leg, udforskning og personligt udtryk.

Brain breaks

Brain breaks er korte, energigivende aktiviteter designet til at afbryde det stillesiddende arbejde og stimulere hjernen. Disse pauser integreres ofte i undervisningsmiljøer for at forbedre koncentration, opmærksomhed og læring. De kan omfatte alt fra fysiske øvelser til korte mentale opgaver og er designet til at give eleverne mulighed for at bevæge sig, genoplade og forbedre deres fokus.

"En elev efterspørger dagens kalender, som de ikke har nået at lave om morgenen... De skal gå rundt mellem hinanden og når de får øjenkontakt med en, skal de lave armsving. Så finder de en ny og laver en "stol" og en der sidder på stolen, næste runde hopper de rundt om hinanden." (Uddrag fra observationsnoter).

Eleven der selv efterspørger en brain break, fordi de ikke har haft det, som de ellers plejer, udviser en stor lyst til bevægelse. Den brain break, der efterspørgeres i observationsnoter, er Dansk Skoleidræts bevægelsesjulekalender og eleven kender derfor ikke øvelsen på forhånd, men udviser en lyst til at se dagens øvelse og afprøve den. Alle eleverne deltog i øvelsen og interagerede med hinanden.

Frikvarter

I frikvartererne er der tydelige forskelle i, hvordan eleverne udforsker deres motoriske færdigheder og engagerer sig i leg. Der er variation i aktiviteterne, og nogle elever udtrykker deres fantasi gennem leg, mens andre deltager i mere strukturerede aktiviteter som fodbold. De fleste af observationerne er foretaget mens der har været sne, hvilket også afspejler frikvartererne, hvor mange har leget sneboldkrig, bygget snemænd eller leget at de står på skøjter.

"Omkring fem elever, vil på nissejagt. Ude i frikvarteret løber de rundt, som om de er detektiver, de gemmer sig bag ting og hjørner i skolegården og lader som om de leder efter nissen." (Uddrag fra observationsnoter).

Ovenstående er et godt eksempel på en leg, hvor de påtager sig en rolle som detektiver og bevæger sig efter, hvordan de tænker en detektiv bevæger sig. Dette viser en stærk fantasi og evne til at påtage sig roller og bevæge sig i overensstemmelse hermed.

"Nogle kravler i klatrestativet sammen. Nogle kravler på nogle brædder, som er dækket med sne og hopper ned derfra. Imens andre blot tuller lidt rundt og snakker sammen." (Uddrag fra observationsnoter).

Påklædning

Når det kommer til påklædning inden frikvartererne, kan man i observationerne se en forskel på 0.-1.klasse og 2.-3.klasse i, hvor selvstændige de er. Der er en del i de mindste klasser, som har svært ved selv at tage alt deres tøj på, mens eleverne i de ældste klasser i indskolingen klarer det uden problemer. Alle elever på de fire klassetrin lykkedes dog nemt med selv at tage tøj af efter frikvarterne.

"En del har brug for hjælp til at tage bukserne ud over støvlerne og tage handskerne ordentligt på, så de sidder indenunder eller udenover jakken." (Uddrag af observationsnoter 1.klasse).

"De tager selv jakker, overtræksbukser, handsker og huer på, nogle med deres mad i hånden, så de kun bruger den ene hånd til det." (Uddrag af observationsnoter 2.klasse).

Dukseordning

I et klasserum, hvor dukseordningen er en integreret del af dagligdagen, ses eleverne aktivt deltagende i forskellige opgaver og ansvarsområder.

"Alle skal tørre deres eget bord af, inden de går ud til frikvarter, nogle får ikke vredet kluden ordentlig op, så deres bord bliver meget vådt." (Uddrag fra observationer).

"Dukse henter madpakker og deler ud."

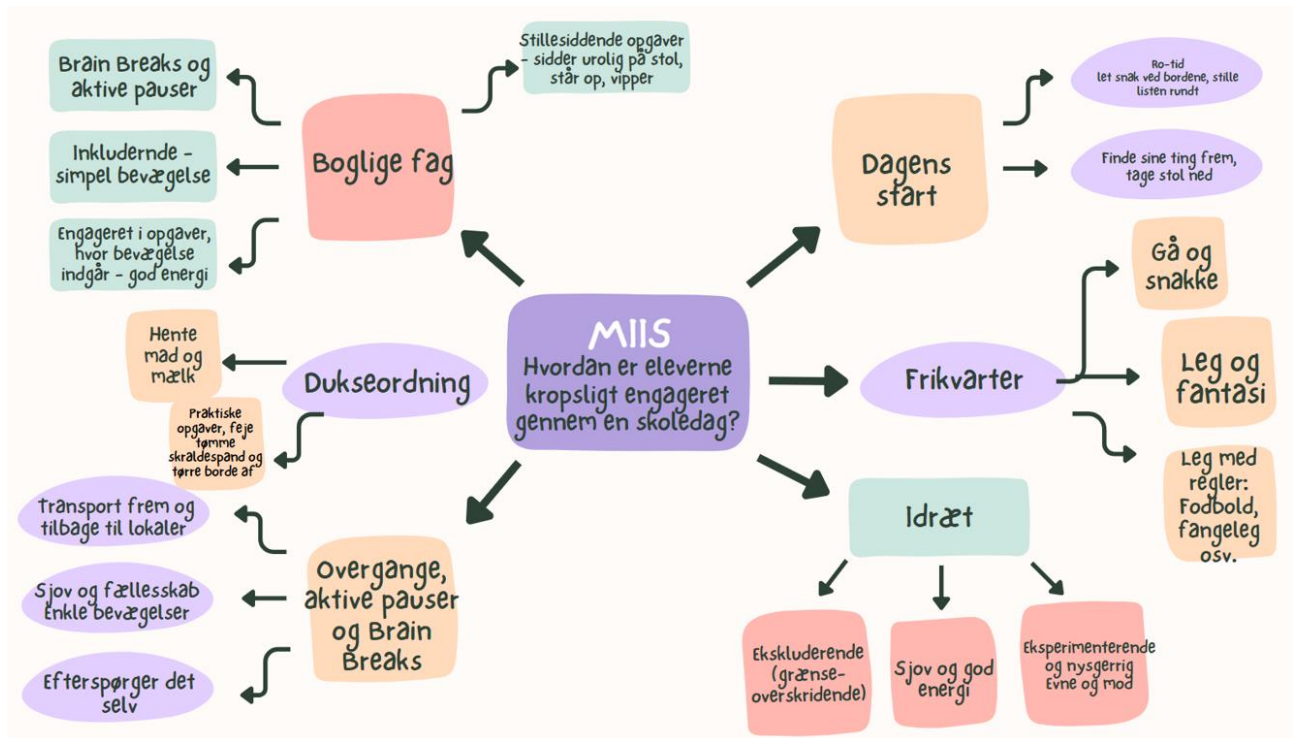

"Mange vil gerne være dukse og hjælpe til med at hente mælk, madpakker osv."

Der ses en anden form for kropsligt engagement ifm. duksearbejde og det at hente madpakker og frugt. Samtidig giver det dem en følelse af ansvar. Deres kropssprog afspejler en følelse af stolthed og tilfredshed over at kunne hjælpe deres klassekammerater.

Samlet oversigt af observationer

Ovenfor blev korte opsamlinger til hvert kodningsfelt beskrevet. Disse opsamlinger er herunder samlet i en grafisk fremstilling.

DEL 2 - Spørgeskemaundersøgelse

Baggrund

Motorik i Indskolingen skal repræsentere en ny og bredere skoleforankret måde at styrke elevernes motoriske færdigheder. Samtidig skal det ske i overensstemmelse med skolens mål og virke.

Projektets målgruppe er lærere, pædagoger og elever i indskolingen.

I projektet vil der blive udviklet og afprøvet en kompetenceløftspakke, der skal løfte det pædagogiske personales kompetencer, motivation og muligheder for at arbejde med motorisk udvikling i indskolingen.

Da der ikke findes dokumentation på, hvordan motorikfremmende aktiviteter anvendes i indskolingen eller redegørelse for, hvilke relaterede behov, muligheder, udfordringer og rammer der er i indskolingen, indledes projektet med en kortlægning.

Kortlægningen beror på en række skolebesøg og interviews med repræsentanter fra det pædagogiske personale samt forskere og undervisere, der har beskæftiget sig med motorisk udvikling hos børn. Disse data suppleres med en national spørgeskemaundersøgelse.

Dette notat beskriver resultaterne fra den indledende spørgeskemaundersøgelse.

Formålet med spørgeskemaundersøgelsen var at afdække, hvordan det pædagogiske personale tilgår arbejdet med at understøtte motorisk udvikling hos eleverne i indskolingen. Dette danner grundlag for det videre arbejde med at udvikle en passende indsats og kompetenceløftspakke.

I notatet formidles udelukkende resultater fra spørgeskemaundersøgelsen. De kvalitative data fra interviews og skolebesøg er således ikke præsenteret her. Disse præsenteres i den afsluttende rapport (forventes færdiggjort ultimo 2024).

Metode

I dette afsnit beskrives de metodiske overvejelser, der danner baggrund for dataindsamlingen.

Udformning af undersøgelsen

Spørgeskemaet er udformet med udgangspunkt i Behavior Change Wheel (BCW) (Michie et. al. 2011).

Det er således de tre dimensioner; kompetencer, motivation og mulighed, der danner teoretisk ramme for udformningen af undersøgelsen. Med andre ord søger vi at afdække det pædagogiske personales evne, lyst og mulighed for at arbejde med motorik. I udformningen af de konkrete spørgsmål blev der oversat og tilpasset validerede skemaer fra Hujig et. al. (2014).

Spørgsmålene er vidtgående og er derfor sorteret og tilpasset til det danske skolesystem.

Der blev yderligere tilføjet et tema, der skulle rette fokus på konkrete dimensioner af den danske skolepraksis. Desuden blev der tilføjet et prioriterings-batteri og spørgsmål knyttet til konkrete barrierer og facilitatorer samt mulige initiativer.

Det gav os følgende fem tematikker:

- Kompetencer
- Motivation
- Muligheder
- Skolemiljø og organisation
- Barrierer, facilitatorer og konkrete initiativer

Indsamlingsprocedure

50 skoler blev tilfældigt udtrukket fra Dansk Skoleidræts CRM-system, der trækker data fra institutionsregistret. Udvælgelsen beroede på en række baggrundsvariabler (region, skolestørrelse og -type) for at sikre en bred repræsentation af skoler. Nedenstående tabel viser, hvordan antallet af skolerne er fordelt:

	Region Syddanmark	Region Nordjylland	Region Midtjylland	Region Sjælland	Region Hovedstaden
Lille skole (<350 elever)	4	4	4	4	4
Stor skole (>350 elever)	4	4	4	4	4
Friskole	2	2	2	2	2

Der blev udsendt invitationsmail til undersøgelsen til viceskoleleder og/eller skolelederen på de 50 udvalgte skoler. Hvis kontaktoplysninger ikke var tilgængelige, blev invitationen sendt til skolens administration.

I invitationen blev skolerne bedt om at deltage med så mange af skolens lærere og pædagoger som muligt. Alle skoler blev efterfølgende kontaktet telefonisk og via mail. Derudover blev de kontaktet mindst to gange telefonisk og to gange via mail med henblik på opfølgning.

Den første invitation blev udsendt i uge 26 - kort før sommerferien 2023. Ugen efter (uge 27) blev alle 50 skoler ringet op til opfølgning. Hvis kontakt ikke var mulig, fik de tilsendt en mail. Efter sommerferien blev skoler kontaktet, hvis de havde to eller færre respondenter. De respondenter, der havde givet samtykke til personlig kontakt blev ligeledes kontaktet via mail.

For at øge svarprocenten blev alle de skoler, der i uge 31 havde en eller flere respondenter, tilbudt en præmie (en motorikpose med legeredskaber og motorikfremmende aktiviteter), hvis de kunne nå et fastsat antal respondenter (fem for små skoler og 10 for store skoler).

Der blev afsat betydelige ressourcer til opfølgning og kontakt med skolerne. Svarprocenten er imidlertid stadig relativt lav. Til trods for at 54% af skolerne er repræsenterede i undersøgelsen er det kun i gennemsnit 4,3 pædagogiske personaler, der har svaret på hver skole. Flere skoler er kun repræsenterede af én respondent. For et mere detaljeret billede, se kommende afsnit.

Resultater

I det følgende præsenteres resultaterne fra spørgeskemaundersøgelsen. Først præsenteres et generelt overblik, hvorefter der dykkes ned i hvert tema.

For at lette navigeringen benyttes følgende farver i præsentationen af de forskellige temaer.

Generelle overblik	Kompetencer	Motivation	Mulighed	Skolemiljø og organisation	Barrierer og facilitatorer
--------------------	-------------	------------	----------	----------------------------	----------------------------

Generelle overblik

I alt har 109 respondenter gennemført spørgeskemaet. Tre respondenter har udfyldt dele af spørgeskemaet.

Svarene er fordelt på 26 af de i alt 50 skoler. Det er således 52% af de inviterede skoler, der deltog med mindst én respondent.

Der er stor variation i antallet af respondenter fra hver skole. Det illustreres nedenfor i tabel 1.

Tabel 1 – overblik over skoler med respondenter.

	Skoletype	Skolestørrelse	Region	Antal respondenter
Skole 1	Folkeskole	Lille	Syddanmark	4
Skole 2	Folkeskole	Stor	Nordjylland	7
Skole 3	Folkeskole	Lille	Syddanmark	1
Skole 4	Friskole	Lille	Nordjylland	1
Skole 5	Folkeskole	Lille	Hovedstaden	2
Skole 6	Folkeskole	Lille	Nordjylland	3
Skole 7	Folkeskole	Stor	Syddanmark	1
Skole 8	Folkeskole	Stor	Sjælland	1
Skole 9	Folkeskole	Stor	Nordjylland	13
Skole 10	Folkeskole	Lille	Syddanmark	5
Skole 11	Folkeskole	Stor	Midtjylland	3
Skole 12	Friskole	Lille	Nordjylland	1
Skole 13	Friskole	Lille	Sjælland	1
Skole 14	Folkeskole	Stor	Hovedstaden	1
Skole 15	Folkeskole	Lille	Sjælland	3
Skole 16	Folkeskole	Lille	Midtjylland	1
Skole 17	Folkeskole	Stor	Syddanmark	7
Skole 18	Folkeskole	Stor	Sjælland	6
Skole 19	Folkeskole	Stor	Syddanmark	12
Skole 20	Folkeskole	Stor	Syddanmark	18
Skole 21	Friskole	Lille	Syddanmark	1
Skole 22	Folkeskole	Lille	Hovedstaden	5
Skole 23	Folkeskole	Stor	Midtjylland	6
Skole 24	Folkeskole	Stor	Nordjylland	7
Skole 25	Folkeskole	Lille	Syddanmark	3
Skole 26	Folkeskole	Lille	Sjælland	2

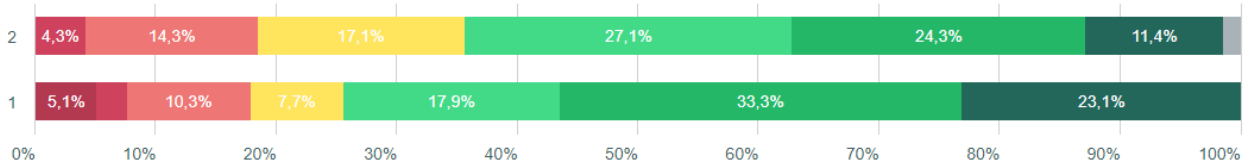
Den store variation har betydning for de indsamlede data. Man kunne forestille sig, at skolerne med flere respondenter i højere grad afspejler den brede gruppe af pædagogiske personaler. Ligeledes kunne man forestille sig, at skolerne med en eller få respondenter i højere grad afspejler enkelte personaler, der har interesse for området.

Ser man på, om der er forskelle mellem de skoler, hvor flere (seks eller flere) har svaret og de skoler hvor færre (fem eller færre) har svaret, ses en betydelig forskel i flere af resultaterne.

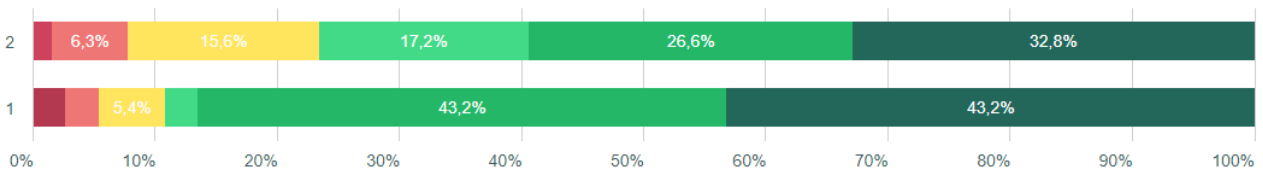
Nedenfor illustreret med udvalgte data.

(1 = skoler, hvor fem eller færre (n=70) har svaret og 2 = skoler hvor seks eller flere har svaret (n=39).

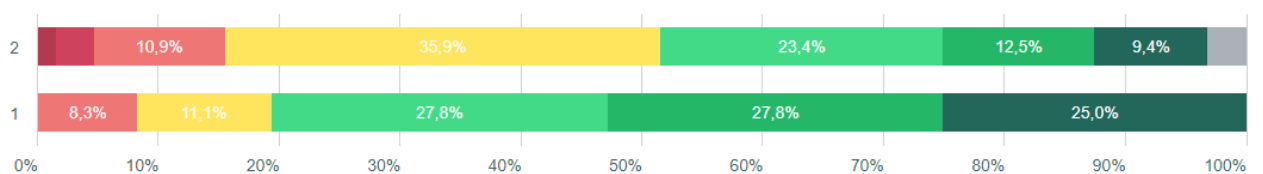
Jeg har kompetencerne til at understøtte elevernes motoriske udvikling

Jeg er motiveret for at arbejde med at understøtte elevernes motoriske udvikling

Jeg har gode rammer og muligheder for at understøtte elevernes motoriske udvikling

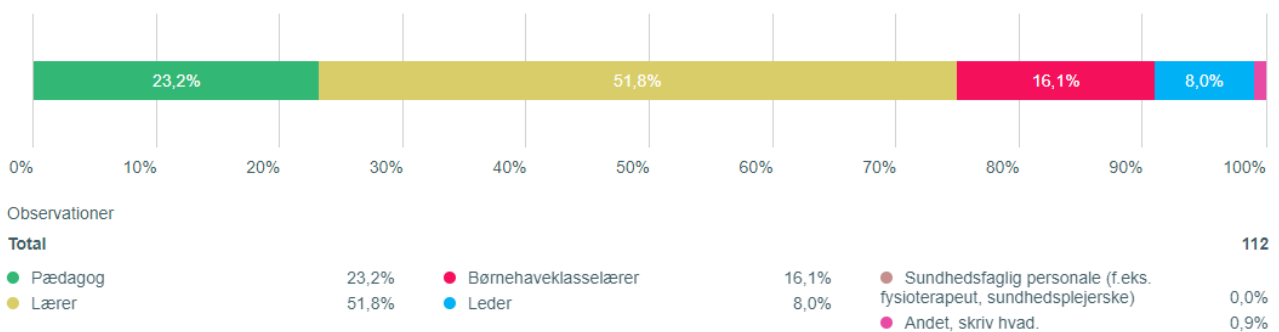

Undersøgelsens resultater kan derfor tænkes at afspejle et mere positivt billede af arbejdet med motorik i indskolingen end den reelle praksis.

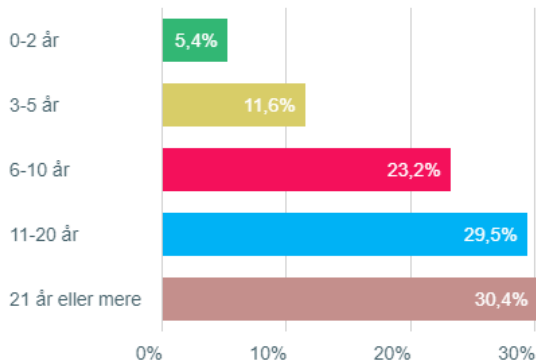
Nedenfor vises fordelingen af respondenternes funktion på skolen, erfaring og hvorvidt de har uddannelsesbaggrund inden for motorisk udvikling.

Overblik over respondenterne

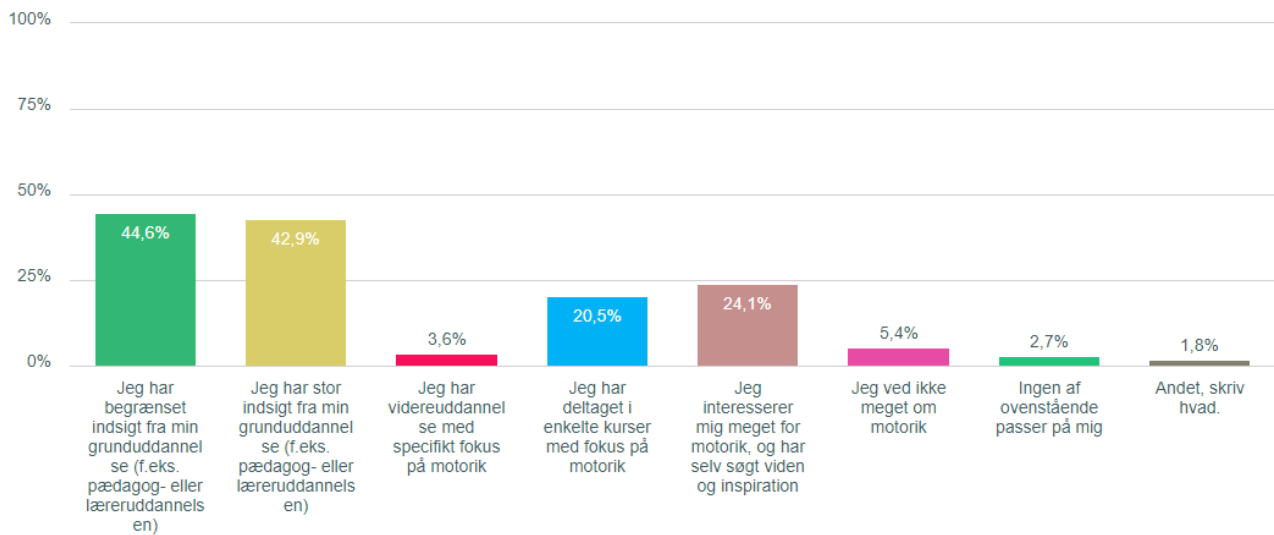
Hvad er din funktion på skolen?

Hvor mange år har du arbejdet på skoleområdet? [↗](#)

Hvilke af følgende beskriver dig og din uddannelsesbaggrund inden for motorisk udvikling?

Hvad gør lærerne i praksis?

Jeg bruger ofte mig selv til at vise, hvordan man kan bevæge sig.

Jeg er god til at give plads til at eleverne kan bevæge sig på måder, der udfordrer dem og deres motorik.

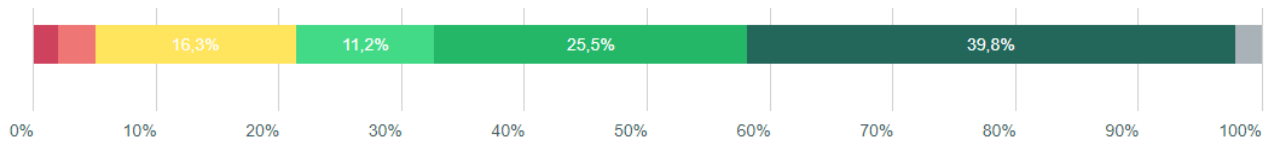
Jeg snakker med mine elever i indskolingen om, hvordan man kan blive bedre til at bevæge sig.

Jeg er god til at anerkende, når mine elever i indskolingen udfordrer sin egen motorik

Nogle af mine elever er motorisk usikre i bevægelsesaktiviteter / -lege.

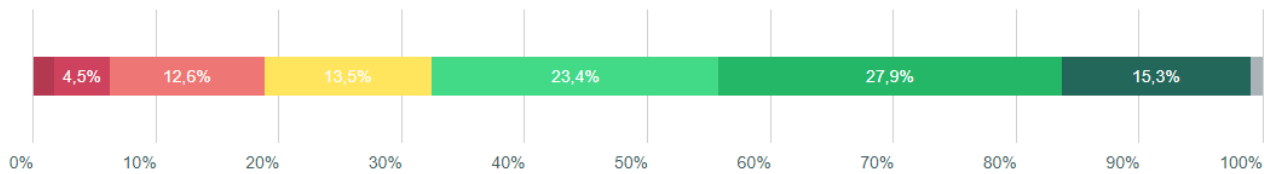

Observationer

Total					98
● 1 - Meget uenig	0,0%	● 4	16,3%	● 7 - Meget enig	39,8%
● 2	2,0%	● 5	11,2%	● Ved ikke	2,0%
● 3	3,1%	● 6	25,5%		

Kompetencer

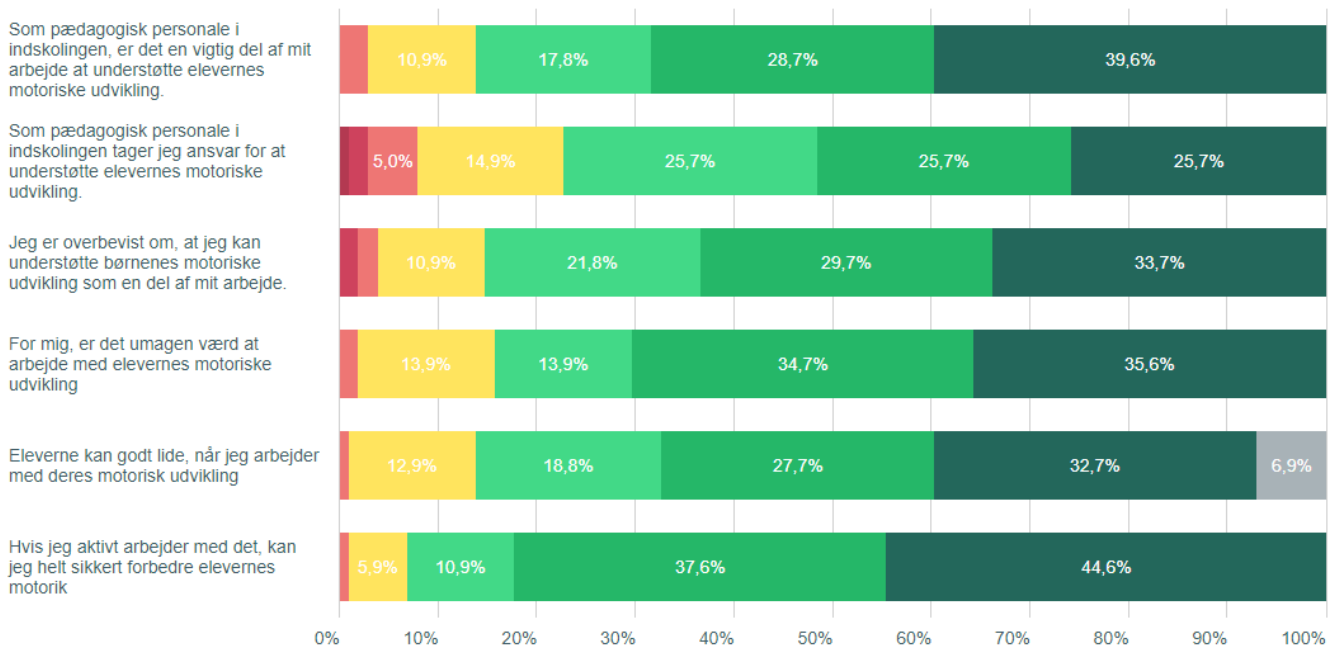
Jeg har kompetencerne til at understøtte elevernes motoriske udvikling [↗](#)

Observationer

Total					111
● 1 - Meget uenig	1,8%	● 4	13,5%	● 7 - Meget enig	15,3%
● 2	4,5%	● 5	23,4%	● Ved ikke	0,9%
● 3	12,6%	● 6	27,9%		

I hvor høj grad er du enig eller uenig i følgende udsagn?

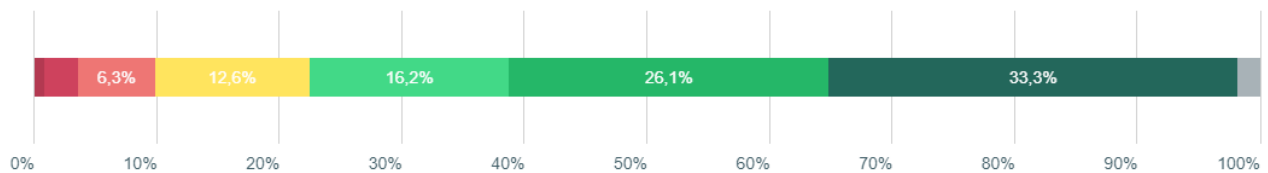
Observationer

Total

101

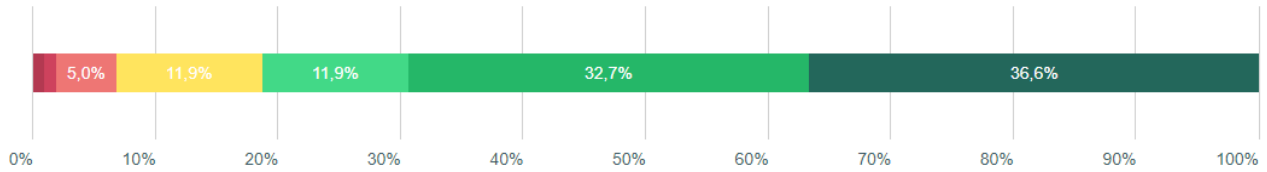

Jeg har, som pædagogisk personale, indflydelse på elevernes motoriske udvikling

Motivation

Jeg er motiveret for at arbejde med at understøtte elevernes motoriske udvikling

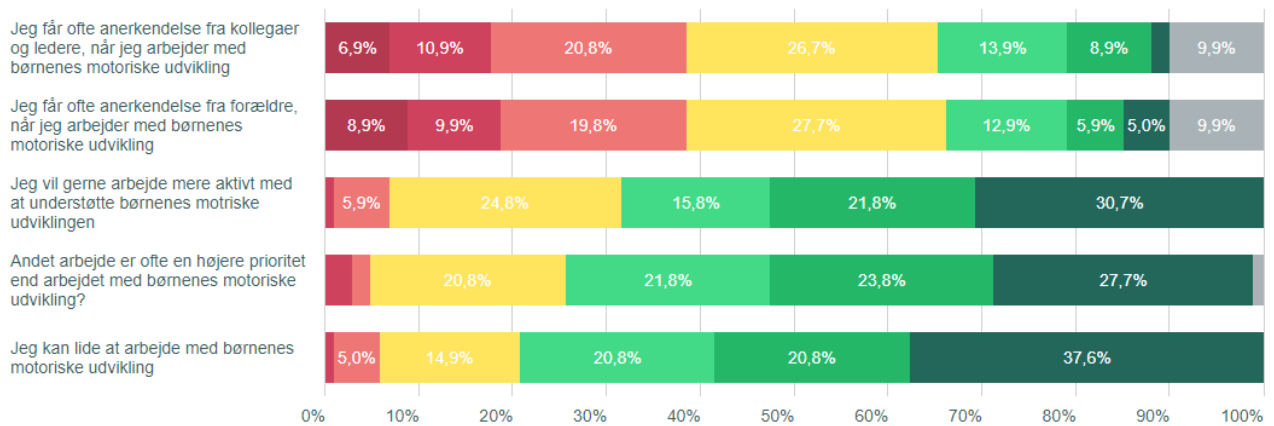
Observationer

Total

101

I hvor høj grad er du enig eller uenig i følgende udsagn?

Observationer

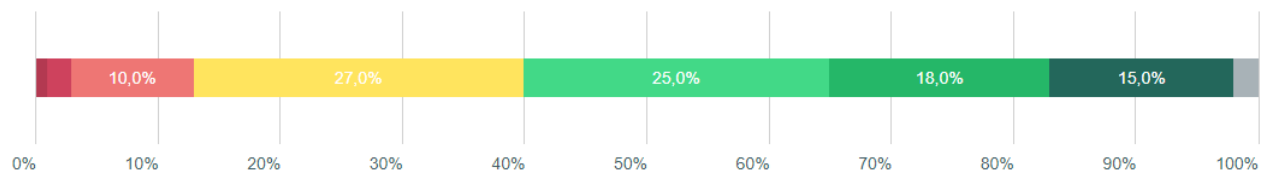
Total

101

Muligheder

Jeg har gode rammer og muligheder for at understøtte elevernes motoriske udvikling

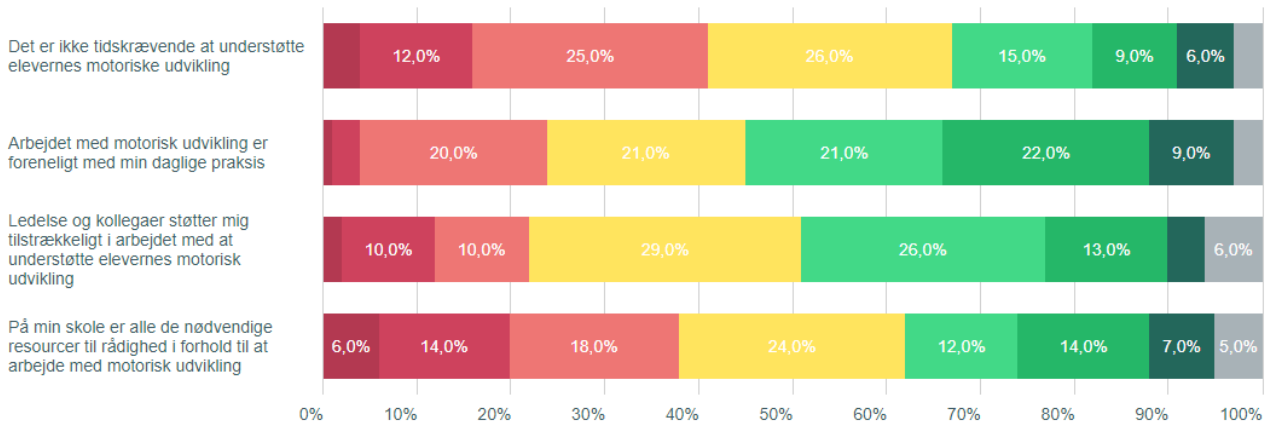
Observationer

Total

100

I hvor høj grad er du enig eller uenig i følgende udsagn?

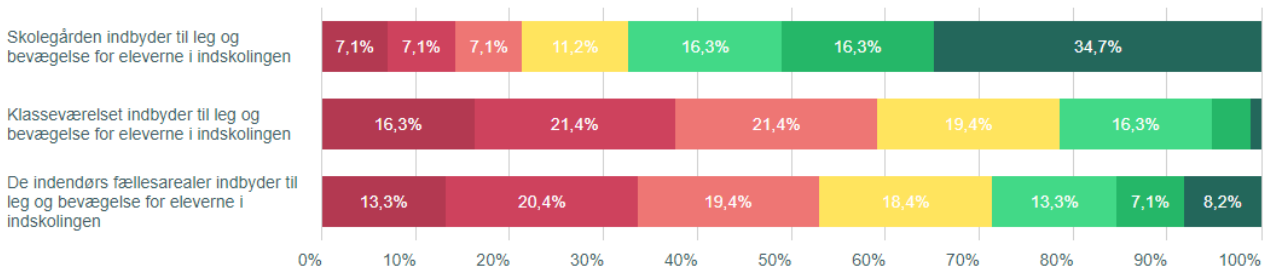
Observationer

Total

100

I hvor høj grad er du enig eller uenig i følgende udsagn om skolens faciliteter?

Observationer

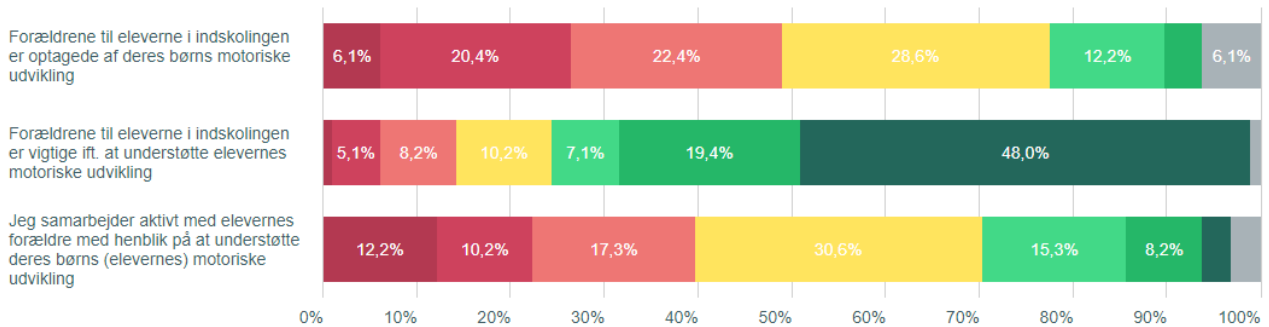
Total

98

Skolemiljø og organisation

I hvor høj grad er du enig eller uenig i følgende udsagn om elevernes forældre?

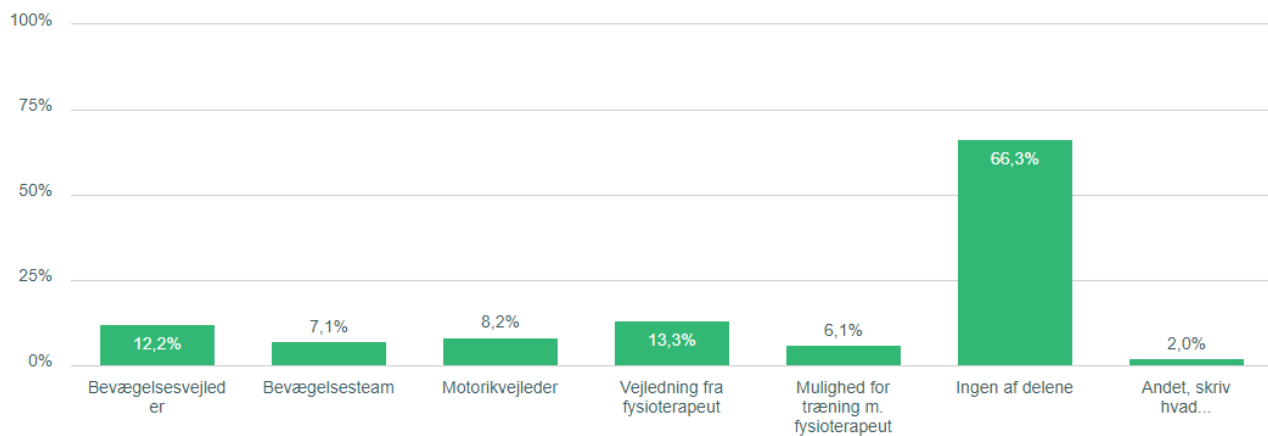
Observationer

Total

98

Hvilke af følgende har I på jeres skole til at understøtte arbejdet med elevernes motoriske udvikling?

Observationer

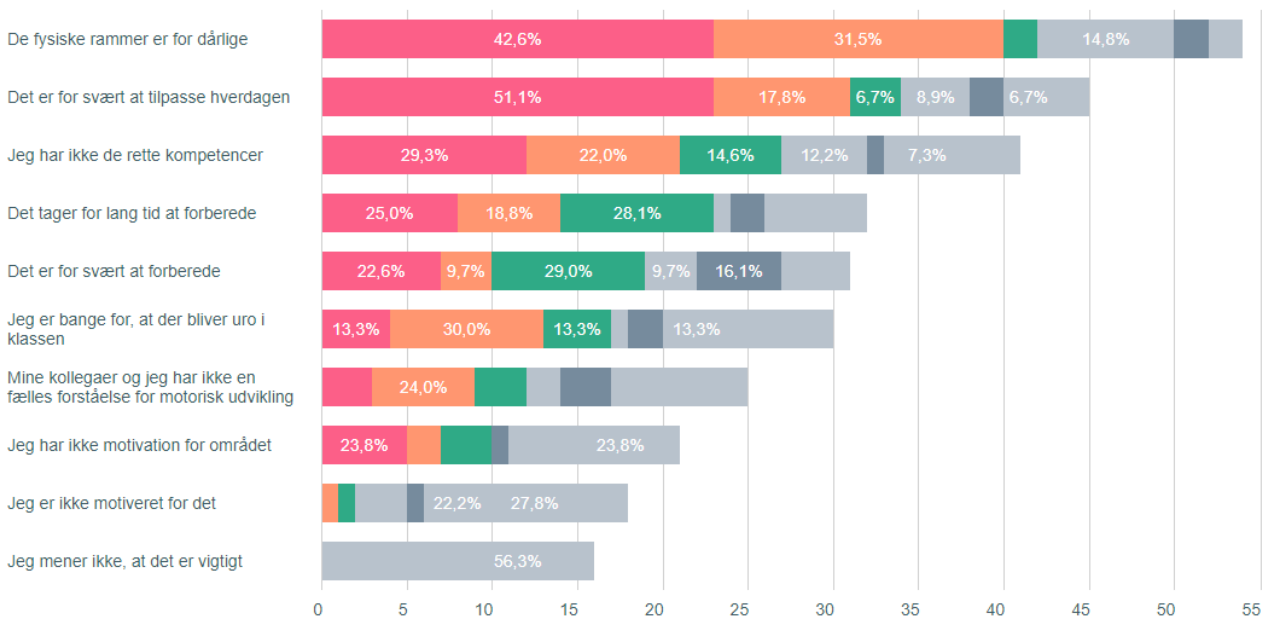
Total

98

Barrierer og facilitatorer

Klik på knappen nedenfor, og udvælg de største barrierer for dit arbejde med elevernes motoriske udvikling.

Du kan vælge lige så mange, du vil, og prioritere dem efterfølgende.

Observationer

Total

- Prioritet 1
- Prioritet 2
- Prioritet 3
- Prioritet 4

- Prioritet 5
- Prioritet 6
- Prioritet 7
- Prioritet 8

- Prioritet 9
- Prioritet 10

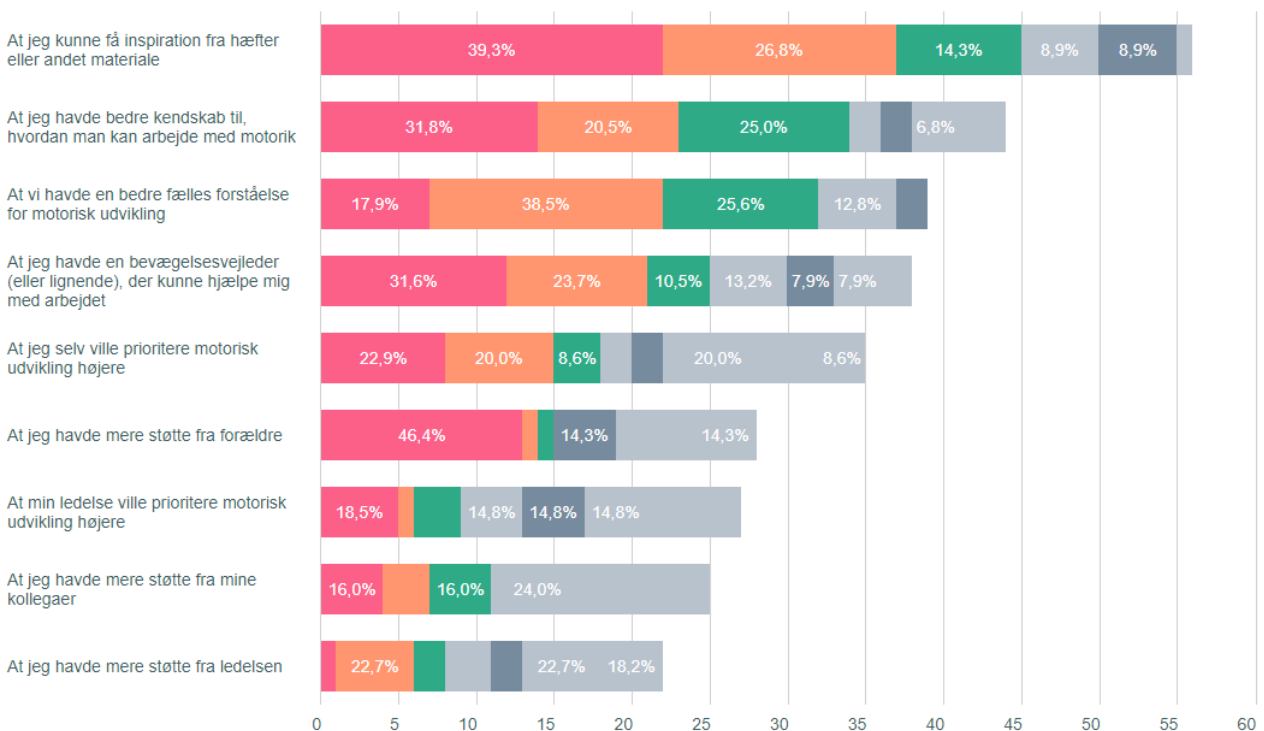
85

Åbne besvarelser

- Jeg ville ønske mig ting der kunne motivere til mere motorisk leg (trædesten, tunneller, kegler mv)
- Der er ikke meget forberedelsestid, og det der er går til faglig forberedelse
- Jeg har motivation og ideer, men det er ligesom jeg mangler det sidste skub. Jeg prøver virkelig at få bevægelse ind i mine timer, som fx. Brain Breaks. men jeg vil gerne være bedre til det. - tænker det handler om øvelse og prioritering. Idræt bliver ofte klassiske lege, og lege med bolde.
- I fht pkt 4 ovenfor tager det tid at teste børnene og sætte forældrene ind i den træning der kræves dagligt. Hvis jeg havde et rum som motorikvejleder, hvor børn kunne tilknyttes og daglig træning, vil det kræve at jeg ikke også var klassepædagog med de opgaver som medfører. Mangler også motoriske redskaber hvor labyrinthsansen kan stimuleres
- Synes jeres initiativ er med til at støtte ledelsen i, at kunne fremhæve det professionelle i at arbejde med motorik og de gevinster der følger med.
- I børnehaveklassen er det nemt at prioritere bevægelse. Man kunne altid ønske sig flere og større motorikbaner og redskaber, men i det store og hele går det.
- Bevægelsesaktiviteter tager ofte fokus fra det faglige, og det tager for lang tid at komme tilbage til de faglige aktiviteter, når vi har lavet bevægelsesaktiviteter. Børnene bliver meget urolige og har svært ved at falde ned igen.
- Jeg er absolut ikke modstander af bevægelse - heller ikke i undervisningen - men man skal planlægge det nøje, så det ikke overtager. Børnene bevæger sig meget i løbet af skoledagen - de har 2x30 minutters pause i løbet af en skoledag fra 8-13.45 + den bevægelse vi indlægger i undervisningen.

Klik på knappen nedenfor, og udvælg de ting, der bedst kunne hjælpe dig i arbejdet med elevernes motoriske udvikling.

Du kan vælge lige så mange, du vil, og prioritere dem efterfølgende. [↗](#)

Observationer

Total

86

Åbne besvarelser

Diverse udsagn:

- Hvis der var en bevægelsesvejleder, ville der nok også blive prioriteret sjove redskaber mv.
- Større og daglig adgang til gym med redskaber som stimulerer sanserne
- Mange elever mangler meget basale bevægelsesmønstre, der før i tiden blev indlært i fritiden.
- Jeg prioriterer den faglige undervisning højest. Da jeg var idrætslærer, havde jeg stor fokus på børnenes motoriske udvikling, og jeg tænker, at det er nærliggende, at det er idrætslærerne og bevægelsesvejlederne, der primært har deres fokus på det.

Hvornår lykkes du bedst med at understøtte elevernes motoriske udvikling?

1. Motorikhold efter skole
2. Fin motorik er lykket i de fleste tilfælde, da det ofte er kombineret med en praktisk eller kreativ opgave, fx klippe, holde på blyant, farve, pincetgreb mm.
3. Når Målet "Skjules" i en aktivitet (Rundbold eller lign.) Hvis vi skal træne kolbøtter, kunne man spille stikbold, men man kom til live ved at vise den voksne to kolbøtter.
4. Når det er godt vejr og det er naturligt at være ude uden for meget tøj og store støvler mv.
5. Ved brain breaks med fysisk aktivitet
6. Ved at lege i undervisningen
7. Idrætstimer og sfo Samt ferierne i sfo
8. Når tiden og ressourcerne er til det.

9. Når der er adgang til legeplads med gynger, gymnastiksal med redskaber og når børnene er modtagelig overfor taktil stimulering som fodboldbad, massage mv
10. Hvis det har været en del af forberedelsen at indtænke elevernes motoriske udvikling. Når en motorikvejleder har observeret mine elever og hjælper og guider mig/mit team igang. Når en motorikvejleder anerkender hvad vi gør rigtigt for at støtte elevernes motoriske udvikling. Når vejret hjælper til at vi nemt kan lave udeaktiviteter.
11. Om vejleder er det aspekt jeg kan tænke ind i sparringen med mine kolleger, men det jeg kan sagtens være endnu mere bevidst om at have netop det motoriske fokus.
12. I UUV og Idræt, hvor der er fokus på krop og bevægelse samt gentagelser og udvidelser.
13. Når jeg har skemalagt det. I UUV og SFO
14. I idrætstimerne og ifb. bevægelsesaktiviteter
15. I idrætstimerne
16. Når jeg har timer i bh. klassen.
17. Når jeg har god tid til at forberede mig. Når vi laver Ugeskema med børnene.
18. Frikvarterer og idræt
19. Når de er ude
20. I idrætsundervisningen, når undervisningen handler om motorisk udvikling.
21. I den understøttende undervisning
22. I danskundervisningen, i bevægelse i undervisningen
23. Ved idrætslege
24. Jeg er skoleleder , og har i kommende år indledt et samarbejde med en fysioterapeut, som skal lave forløb med børnene
25. Brain breaks i klassen
26. I matematiktimerne med matematiklege eller brainbreaks. Deres måde at arbejde på ved borde eller fx gulv, sofa mm
27. Når jeg sætter bevægelse og faglig undervisning sammen. Til idræts- og bevægelsesdage. Til fagdage.
28. Når der er tid til det enkelte barn med vanskeligheder
29. Jeg er leder og leder lærere og pædagoger og sørger for at rammerne og videre uddannelse er på plads
30. I brain-breaks
31. Idrætstimerne
32. I idrætsundervisningen, hvor jeg arbejder med det igennem samtlige forløb i årsplanen.
33. Det lykkedes bedst at understøtte alle elevernes motoriske udvikling når jeg har en mindre gruppe eller man er to voksne på en klasse, for så har jeg tid til den enkeltes udviklingstrin og kan understøtte de elever der har motoriske udfordringer.
34. Når det indgår i leg
35. Til idræt, i legetimer, bevægelse i undervisningen
36. Det lykkes bedst i idrætstimerne
37. I lege, idræt, musik og så har vi sat det på skemaet som en daglig aktivitet
38. Da jeg var idrætslærer. Når vi er på tur - cykeltur, i skoven mm.
39. I den frie leg og i idrætstimerne.
40. På alle andre tidspunkter end i undervisningen. Vi har begrænset undervisning pga. specialtilbud. Derfor er der god plads til aktiviteter.
41. Som leder kan jeg sætte fokus på området - men der er meget andet som kræver både min og medarbejdernes fokus. ærligt og redeligt er skolens motorikindsats overladt til ildsjæle som selv holder fokus, idrætsundervisningen og i noget omfang junioridrætslederne
42. I en lille gruppe
43. Når jeg har idrætsundervisningen. Rigtig meget af det foregår nok ofte implicit for eleverne, men ved differentiering og give plads til elevernes egen formåen og søge at udfordre dem, så vil jeg mene at det er lykket at understøtte dem motorisk. Om end bare lidt.

44. I såvel idræt som i dansktimerne, hvor jeg lægger bevægelsesaktiviteter ind.
45. Idrætsundervisningen
46. Når jeg selv er deltagende.
47. Når jeg en time om ugen har UUV selv med børnene. Der bestemmer jeg nemlig hvad den time skal bruges på. I frikvarterene og i SFO-timerne.

Hvad gør det sværere for dig at understøtte elevernes motoriske udvikling?

1. Tid og forberedelse
2. I faglige fysiske lege, som stafet, løb, spil mm. er fokus ofte på opgavens udførelse og tiden er desværre sjældent til at vi samtidig kan holde fokus på motorisk udvikling. Manglen på ideer til specifikke udviklende øvelser, som kan kombineres med faglige opgaver gør det svært.
3. Normeringen
4. At der er mange andre ting, der også skal understøttes og arbejdes med - og som også er supervigtige for elevernes samlede udvikling og dannelse
5. Jeg har ikke børnene til idræt pt. Så mulighederne er mest at være ude
6. Ikke at vide hvad og hvor der er noget inspiration
7. Min manglende viden på området
8. Hvis der ikke er plads nok i klassen når det er brainbraek
9. Mangler tid til at forberede det.
10. manglende kompetencer
11. Intet generelt
12. Viden, ideer, tid og ressourcer.
13. Når vi ikke har adgang til legeplads eller gym hver dag. Når børnene er taktilt sky og kræver tilvænning til berøring og massage. Når det ikke er muligt at hænge hængestole op i loftet. Når der mangler motorisk udstyr. Når kolleger og ledelse mener at andre aktiviteter er vigtigere og jeg skal dække ind.
14. Manglende viden om elevernes individuelle udfordringer. Manglende viden om konkrete øvelser/forløb Manglende tid til at forberede uv. der tilgodeser dette Manglende hænder i klassen til at støtte aktiviteterne
15. At der ofte er andre fx timeløse fag der vægtes højere i UUV end bevægelse/motorik
16. Fordi der er fokus på mange andre ting, som tager min tid.
17. Tid og rammer
18. Tid
19. Når eleverne kommer i 1.kl , 2, 3 kl. Der er mange fagfaglige krav og mål til undervisningen. organiseringen og legen er ikke altid lige udbytterig og tager tid.
20. Tid og viden
21. Mere viden til mere specifik kontakt
22. Manglende materiale
23. materialer
24. Udenomsarealer, materialer, forberedelse
25. Økonomi
26. at der ikke er sæt tid af til det
27. Tid samt elevernes forskellige behov fx. arousal niveau
28. Tid
29. Tid
30. manglende kendskab til passende øvelser
31. Mangler et rum hvor man kan have en gruppe, hvor man ikke skal finde materialer mv. inden.
32. Manglende tid til at arbejde mere intensivt med de motorisk ikke stærke elever.
33. Når der skal kobles teori på, for meget snak mister de interessen.
34. Det faglige indhold kan fylde og så går timerne hurtigt
35. Forberedelsen og inspiration

36. Tiden og ressourcerne
37. Begrænset tid - desuden underviser jeg kun i matematik. Her bruger vi kroppen, men jeg har fokus på det matematikfaglige.
38. Manglende kompetence og viden på området.
39. Manglende redskaber.
40. I en hel klasse er det svært at guide og tilpasse aktiviteterne til den enkelte
41. At jeg ikke har eleverne på et lille hold, hvor særlige behov kan udfordres.
42. Tiden og antal elever. Idræt én gang om ugen begrænser muligheden for at understøtte den motoriske udvikling. Men man er vel nødt til at se motorisk udvikling i idrætsundervisningen, som noget der ikke kan stå alene. Her menes der, at eleverne også udvikler sig motorisk gennem leg/sport i pauserne, SFO, fritid
43. At det ikke altid er nemt at lægge lige så meget bevægelse ind i fagene, som man gerne vil.
44. Når jeg har flere klasse til motorik samtidig.
45. Jeg er pædagog og ikke på den måde altid med til at planlægge undervisningen, men jeg kan selvfølgelig altid komme med input.

DEL 3 - Procesdokumentation af workshops og netværksmøder

Workshops

Til de tre workshops deltog en række af eksperter, som beskæftiger sig med børns motoriske udvikling. De har erfaring både fra tidligere og igangværende indsatser. Ligeledes bidrog en viceleder og bevægelsesvejleder med en praksisnær erfaring ift. hvad der er behov for og ikke mindst, hvad de vurderer skolerne, har mulighed for at implementere.

Ekspertgruppen var repræsenteret af en Lektor fra UCL-pædagoguddannelsen, en fysioterapeut fra PPR Frederiksberg, en pædagogisk idrætskonsulent, en bevægelseskonsulent, en fysioterapeut, en konsulent fra Københavns kommune, en bevægelsesvejleder fra Tallerupskolen, en sundhedsplejerske fra Nyborg Kommune, en viceleder fra Tingløkkeskolen, en ergoterapeut samt en fysioterapeut med Ph.d. i Kommunal Indsats Til Fremme af Småbørns Motoriske Udvikling.

Der blev afholdt tre workshops af tre timer. Program, formål og udbytte for hver workshop fremgår nedenfor.

Netværksmøder

Til de tre netværksmøder deltog pædagogisk personale fra tre folkeskoler. Formålet med deres deltagelse var at de skulle bidrage med praksisviden. De skulle ligeledes give respons på udkast til modeller samt give projektgruppen viden om, hvad det pædagogiske personale mangler af kompetencer, materialer, opbakning fra ledelse mm. for at kunne løfte motorik i indskolingen.

Der blev afholdt tre netværksmøder forskudt af de tre workshops således at de to deltagergrupper kunne få glæde af hinandens inputs til projektet. Det første netværksmøde blev afholdt hos Dansk Skoleidræt og de to sidste blev afholdt online via Teams. Program, formål og udbytte for hvert netværksmøde fremgår nedenfor.

Workshop 1

Program for workshop 1:

Tid	Tema	Formål	Indhold
08:30-09:00	Morgenmad	At eksperterne får opfyldt basale behov, så de er klar til en ultraspændende dag, hvor de både skal give, få og udvikle.	
09:00-09:10	Indflyvningsleg	At eksperterne får et umiddelbart kendskab til hinanden At vise og udtrykke DSI værdier omkring bevægelse og samspil	Intro-leg: LINE UP HOP IND HOP UD
09:10-09:20	Præsentation af Motorik i indskolingen (MIIS)	At kvalificere eksperternes mulighed for at bidrage konstruktivt i løbet af dagen.	Præsentation af MIIS-projektet med fokus på rammer og rammesætning Herunder: Hvad kan vi og hvad vil vi?
09:20-10:00	Hvad er din opgave?	At identificere nogle af de mest kritiske faglige fokusområder. At kvalificere eksperternes mulighed for at bidrage konstruktivt i løbet af dagen.	Ekspert-profiler hænger rundt på væggene. Deltagerne går rundt individuelt og kigger på, hvilke profiler vi har i rummet. Overvejer, hvad de "håber" at de vil bidrage med. (5 min) Gruppevis i 3 mands grupper: Dele/drøfte hvad hver enkelt person kan bidrage med. De to i gruppen taler om den tredje person. 3 minutter pr. plakat Individuelt nedskriver hver ekspert tre POST-IT med hovedfokus punkter (hvad er vigtigt for dem) som de sætter på deres ekspert-profil. (5 min). Eksperterne præsenterer sig selv med udgangspunkt i deres 3 fokuspunkter. "Min vigtigste opgave er, at sikre at ..." Vi printer et A4 papir til hver ekspert, hvor de kan sætte 3 post-its fast med pointer.

10:00-10:45	Møde/fortællerzone	At tilvejebringe eksperternes viden og holdninger med henblik på at skabe et didaktisk vidensgrundlag. At nuancere data og resultater fra survey.	Deltagerne mødes i mødezone og går 2 og 2 over i fortællerzone hvor de sammen ser og vurderer resultaterne fra survey. Hvad de studser over og hvilke behov de ser.
10:45-11:00	Pause		
11:00-11:15	Præsentation af Survey resultater		Vi præsenterer vores perspektiver på data.
11:15-11:50	Pyramide-spil	At udvikle en eller flere pyramider, der tydeliggør hvilke behov og fokusområder der er mest centrale	Hvad er der behov for? Deltagerne får 3 tomme kort som de selv skal udfylde (5min.) Solo udfyld pyramide (10min.) 2-3 mand sammen om pyramide (15min.) Fælles opsamling/lav fælles pyramide. Hvad peger undersøgelsen på? Deltagerne udvælger de mest centrale arbejdsområder / fokusområder ift. At sikre bedre motorik hos eleverne.
11:50-12:00	Afrunding		En runde med "Hvad tager I af pointer fra dagen...?" - "Næste gang skal vi have fokus på...?"

Formål

Formålet med Workshop 1 var at afklare, hvordan eksperterne selv mener at kunne bidrage til projektet, både med deres individuelle faglige kompetencer, men også med deres erfaringer fra tidligere projekter og indsatser omhandlende motorisk udvikling hos børn.

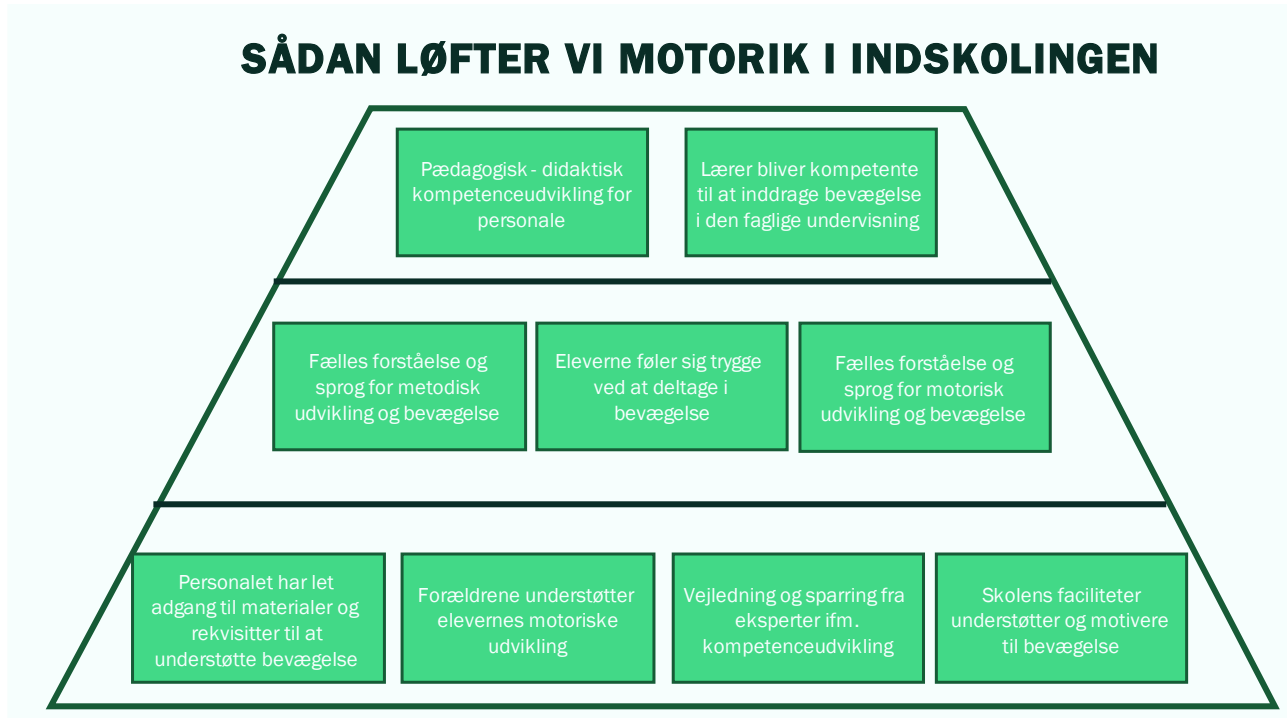
Formålet var ligeledes at præsentere eksperterne for resultaterne fra spørgeskemaundersøgelsen og dermed skabe et fælles udgangspunkt på baggrund af data.

Helt konkret skulle eksperterne udvikle hver deres pyramide ud fra deres vurdering af, hvilke behov og fokusområder de vurderede som værende mest centrale i relation til projektets formål og leverancer.

Det gjorde de ved at placere to værdikort øverst i pyramiden, som de vurderede værende de vigtigste for at kunne løfte motorik i indskoling. Dernæst tre i midten og fire i bunden. I næste afsnit ses et eksempel.

Udbytte fra workshop 1

Udbyttet fra Workshop 1 var otte pyramider. Det vil sige otte forskellige vurderinger af, hvordan vi bedst løfter motorik i indskoling. Nedenstående eksempel er en sammenfatning af de otte pyramider, lavet ud fra de værdikort, som gik igen flest gange.

Vigtige pointer

Der findes allerede mange materialer og gode råd til pædagogisk personale, men det bliver ikke brugt, da de selv skal finde og vurdere anvendeligheden af det. Derfor er det vigtigt at understøtte det pædagogiske personale i deres valg af metoder til inddragelse af mere motorik i løbet af skoledagen. Samtidig skal det pædagogiske personale klædes på, fx gennem kurser, så de oplever en højere grad af kompetence ift. at skulle vælge og fravælge indsatser samt kende betydningen af motorikindsatser for indskolingslever.

Netværksmøde 1

Program for netværksmøde 1:

Tid	Tema	Formål	Indhold
13:00-13:10	Indflyvningsleg	At deltagerne får et umiddelbart kendskab til hinanden. At vise og udtrykke DSI værdier omkring bevægelse og samspil.	Get your finger parvis.
13:10-13:20	Præsentation af MIIS-projektet	At kvalificere eksperternes mulighed for at bidrage konstruktivt i løbet af dagen.	Præsentation af MIIS-projektet med fokus på rammer og rammesætning Herunder: Hvad kan vi og hvad vil vi?

13:20-13:50	Hvorfor blev det en succes eller hvorfor ikke?	At deltagerne fokuserer på det som har betydning for at lykkedes med noget. At give os indblik i, hvad der er væsentligt for at lykkedes	Deltagerne nedskriver hvorfor noget blev en succes på post it som hænges op på poster. Gruppearbejde 2 gr. Prioritere hvorfor?
13:50-14:20	Værdi kontra ressourcer	At deltagernes syn på værdien af forskellige indsætter kontra de ressourcer som skal ligges i indsatsen.	Deltager vurderer forskellige "indsætter" og "arenaer" ift. hvilken værdi/indflydelse den kan have på, at løfte elevernes motorik kontra de ressourcer det skal til, for at gennemføre indsatsen.
14:20-14:50	Møde/fortællerzone	At deltagerne får kendskab til og tryghed ved hinanden At nuancere data og resultater fra survey.	Møde/fortællerzone proces (som Mikael lavede den - se evt. Proceskort for inspiration) Deltagerne kan drøfte enten hvordan de arbejder med motorik lige nu eller eventuelt interessante fund fra survey?
14:50-15:00	Afrunding	Få yderligere indsigt i holdninger og brugen af motorik i praksis.	Fagpersonerne får til opgave at tage en snak med deres team (eller hvad der giver bedst mening) omkring motorik, brugen heraf og udfordringer. Kan de byde ind med noget ift. det vi har snakket om på dagens møde?

Formål

Formålet med Netværksmøde 1 var at få en forståelse for, hvad der har betydning for at lykkes med et nyt tiltag eller projekt i skolevirkeligheden. Det pædagogiske personale skulle derfor bidrage med deres erfaring fra tidligere indsætter, som lykkedes.

Derudover var formålet at få det pædagogiske personales vurdering af værdikortene. Dette blev gjort i et koordinatsystem, hvor værdi udgjorde y-aksen og ressourcer udgjorde x-aksen. Værdikortene skulle derfor placeres alt efter hvor høj værdi de vurderede en given handling havde, samt mængden af ressourcer det vil kræve.

Formålet med Netværksmøde 1 var ligeledes at give det pædagogiske personale muligheden for at udtrykke, hvad der fra deres praksisposition kunne være det mest givende og meningsfulde for dem at få mulighed for.

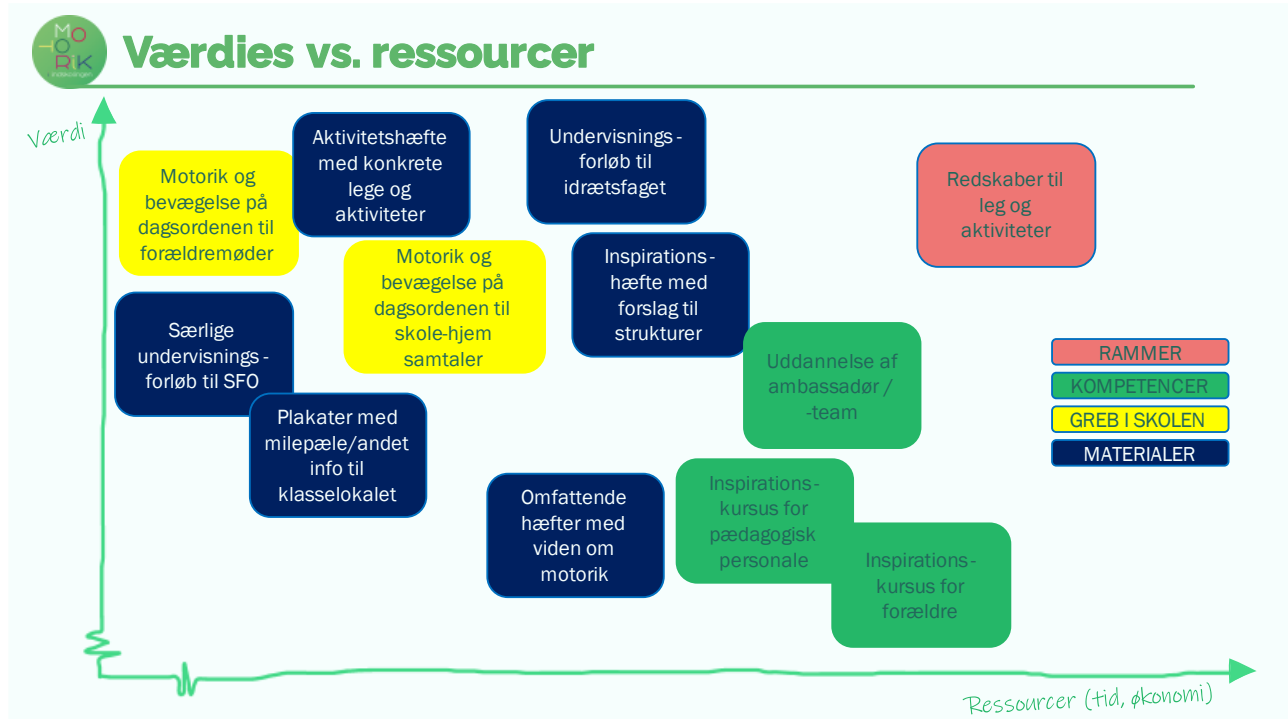
Udbytte fra netværksmøde 1

Det pædagogiske personales vurdering af, hvad der er vigtigt for at en indsats opnår succes var:

- Der er behov for ildsjæle. Personaler, som brænder for det og derved udviser en voksenenergi og et engagement.
- Eleverne skal være motiverede. Dette kan de fx blive ved at man giver dem medbestemmelse.
- Det er vigtigt med gentagelse. Derfor skal man give sig tid til at arbejde med et emne som fx motorik. Arbejd derfor gerne med det over tid.
- Der skal være opbakning fra ledelsen også økonomisk, så det pædagogiske personale har en oplevelse af at motorik er vigtigt og en prioritering.
- Der skal være ekstra personale og et tæt samarbejde mellem kollegaer, så opgaven bliver løftet i flok.

Prioritering af værdikort – værdi/ressourcer:

Billedet viser en sammenfatning af det pædagogiske personales placering af værdikort i relation til værdi og ressourcer. Fx var der enighed om at det ville skabe stor værdi at sætte motorik og bevægelse på dagsordenen til forældremøder, fordi det vil skabe en fælles forståelse mellem forældre og det pædagogiske personale. Samtidig er det en indsats, som ikke kræver så mange ressourcer. Derudover blev værdikort med undervisningsforløb, aktivitetshæfter, plakater mm. også placeret højt ift. værdi og samtidig vurderet til ikke at kræve så mange ressourcer.

Det mest givende og meningsfulde ville være:

- At skolen havde en ergoterapeut.
- At motorik var en prioritet ligesom bevægelse.
- At ændre lærer/pædagog uddannelsen så alle nyuddannede har haft motorik på skemaet.
- At alle skoler havde en uddannet ambassadør, som var klædt på til at give sparring og lave forløb til de forskellige klassetrin.
- At alle havde et komplet sæt med materialer og forløb til 0.-3.- klasse, som giver mulighed for at elever kan mestre det meste motorik.
- At man havde et skema over motorisk udvikling.
- At personalet havde en håndgribelig værktøjskasse med håndgribelige aktiviteter og viden om motorisk udvikling.
- At der er en hverdag med fokus på motorik både i undervisningen, fx dansk i bevægelse og i SFO, fx motorik værksteder.
- At der er en generel forståelse for vigtigheden af børns motorik, både blandt forældre, pædagogisk personale og ledelse.
- At skolerne "brander" sig selv på deres motoriske fokus.

Vigtige pointer

En af de vigtigste pointer fra Netværksmøde 1 er, at motorik og bevægelse som en integreret del af skoledagen kræver ildsjæle i form af pædagogisk personale, som brænder for sagen og selv elsker at være aktive. Derudover kan det motivere eleverne, hvis de får medbestemmelse og oplever gentagelser over tid, så det langsomt men sikkert bliver en del af hverdagen at være aktiv og udvikle sig motorisk. Det er samtidig helt essentielt at der er fuld opbakning fra ledelsen. Udviklingen af elevernes motorik skal prioriteres og italesættes som værende vigtigt. Samtidig er en økonomiske opbakning også

væsentlig for, at det pædagogiske personale får tiden til at prioritere bevægelse og aktiviteter som løfter motorikken.

Workshop 2

Program for workshop 2:

Tid	Tema	Formål	Indhold
08:30-09:00	Morgenmad	At eksperterne får opfyldt basale behov, så de er klar til en ultraspændende dag, hvor de både skal give, få og udvikle.	
09:00-09:10	Siden sidst		
09:10-09:15	Pyramide intro		Deltagerne genbygger deres egen pyramide.
09:15-09:30	Pyramide i grupper á 3		Deltagerne går sammen og samarbejder om at flette deres pyramider sammen. Nuanceret erfaring fra praksis har stærk vægt. (3 grupper á 3)
09:30-09:45	Aktiv pause - Piratbattle	At deltagerne får aktiveret kroppen og dermed klargøres til kommende aktivitet.	
09:45-10:10	Færdiggørelse af én pyramide	At vi får samlet de gode inputs til ét skarpt og færdigt indblik i hvad der er vigtigt og centralt.	En "kaptajn" fra hver gruppe går i dialog med de andre kaptajner.
10:10-10:40	Broen Hvor vil vi hen? Hvordan kommer vi derhen?	At deltagerne hjælper os til at blive skarpe på, hvad der rent faktisk understøtter motorisk udvikling.	Først kort forklaring af "broen" Interviewe hinanden i grupper á 3. En interviewer, en informant, en der noterer.
10:40-10:50	Pause		
10:50-11:00	Aktiv pause - Planken ud	At deltagerne får aktiveret kroppen og dermed klargøres til kommende aktivitet.	
11:00-11:30	Værdi/ressourcer graf (VR-graf)	At kvalificere de inputs vi har fået fra praktikere til Netværksmødet Vi skal have "bygget broer", der kan hjælpe os til at nå hen til dét, vi gerne vil. Yderligere at identificere og udvælge de mest centrale indsatsområder, som kompetenceforløbet skal/kan rumme.	Præsenterer kortene fra N1 Der ligger 3 værksteder, hvor VR-grafen er placeret med VR kort (som de var lagt i N1). Deltagerne giver inputs og justeringer til VR-systemet.

11:30-11:50	Fra VR til broer over kløften	At identificere de vigtigste tiltag, der skal ind i et kompetenceløftsprogram.	<p>Deltagerne bruger kløfte-plakaten (Se billede længere ned med Broer og kløft), og udvælger de VR-tiltag, der skaber de "bedste" broer.</p> <p>Der må maks. være 3-5 broer.</p> <p>Overvej hvilke broer, der "fører til hvad"</p>
-------------	-------------------------------	--	---

Formål

Formålet med Workshop 2 var at arbejde i dybden med pyramiderne fra Workshop 1 og dermed give eksperterne mulighed for at diskutere for og imod ift., hvordan vi løfter motorik i indskolingen. Formålet var ligeledes at stille skarpt på *Hvor vil vi hen?* og *Hvordan kommer vi derhen?* Dette blev gjort gennem aktiviteten "Broen". Slutteligt var formålet også, at eksperterne skulle kvalificere de inputs som det pædagogiske personale kom med til Netværksmøde 1.

Udbytte fra workshop 2

Pyramide – opsamling:

Udbyttet fra Workshop 2 var én pyramide som eksperterne sammensatte gennem gode og konstruktive diskussioner.

Uden for pyramiden, helt i toppen endte eksperterne med at sætte *"Eleverne får succesoplevelser ved deltagelse i bevægelse"* ud fra et argument om, at det er det primære mål for at kunne løfte motorik i indskolingen.

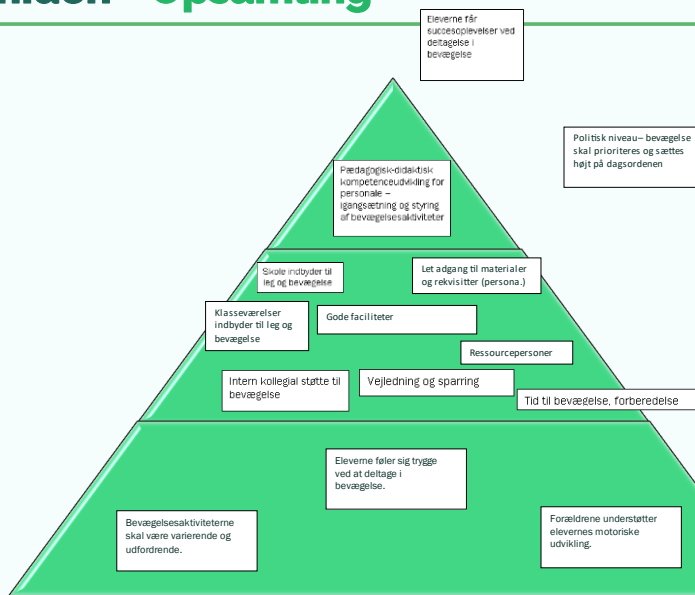
Samtidig placerede de *"Politisk niveau – bevægelse skal prioriteres og sættes højt på dagsorden"* højt, men udenfor pyramiden, fordi det er en vigtig faktor for at kunne lave en større og mere omfattende kulturændring i folkeskolen. Men det er samtidig noget, som ligger udenfor projektets mål og leverancer. Øverst i pyramiden står der *"Pædagogisk-didaktisk kompetenceudvikling for personale – igangsætning og styring af bevægelsesaktiviteter"*. Denne er ifølge eksperterne den vigtigste for at kunne løfte motorik i indskolingen.

I midten af pyramiden er de overordnede temaer; *gode faciliteter, ressourcepersoner, vejledning og tid*. Hvilket ifølge eksperterne er vigtigt for at kunne løfte motorik i indskolingen.

I bunden af pyramiden placerede eksperterne; *varierende og udfordrende bevægelsesaktiviteter, børnene skal føle sig trygge og forældre skal understøtte børnenes motoriske udvikling*.

Pyramiden - Opsamling

Broer over kløft:

Broer over kløft var en aktivitet, som visuelt skulle afspejle de konkrete indsatser/leverancer mm., som kræves for at vi kan opnå "Den perfekte verden" hvor motorikken i indskolingens løftes.

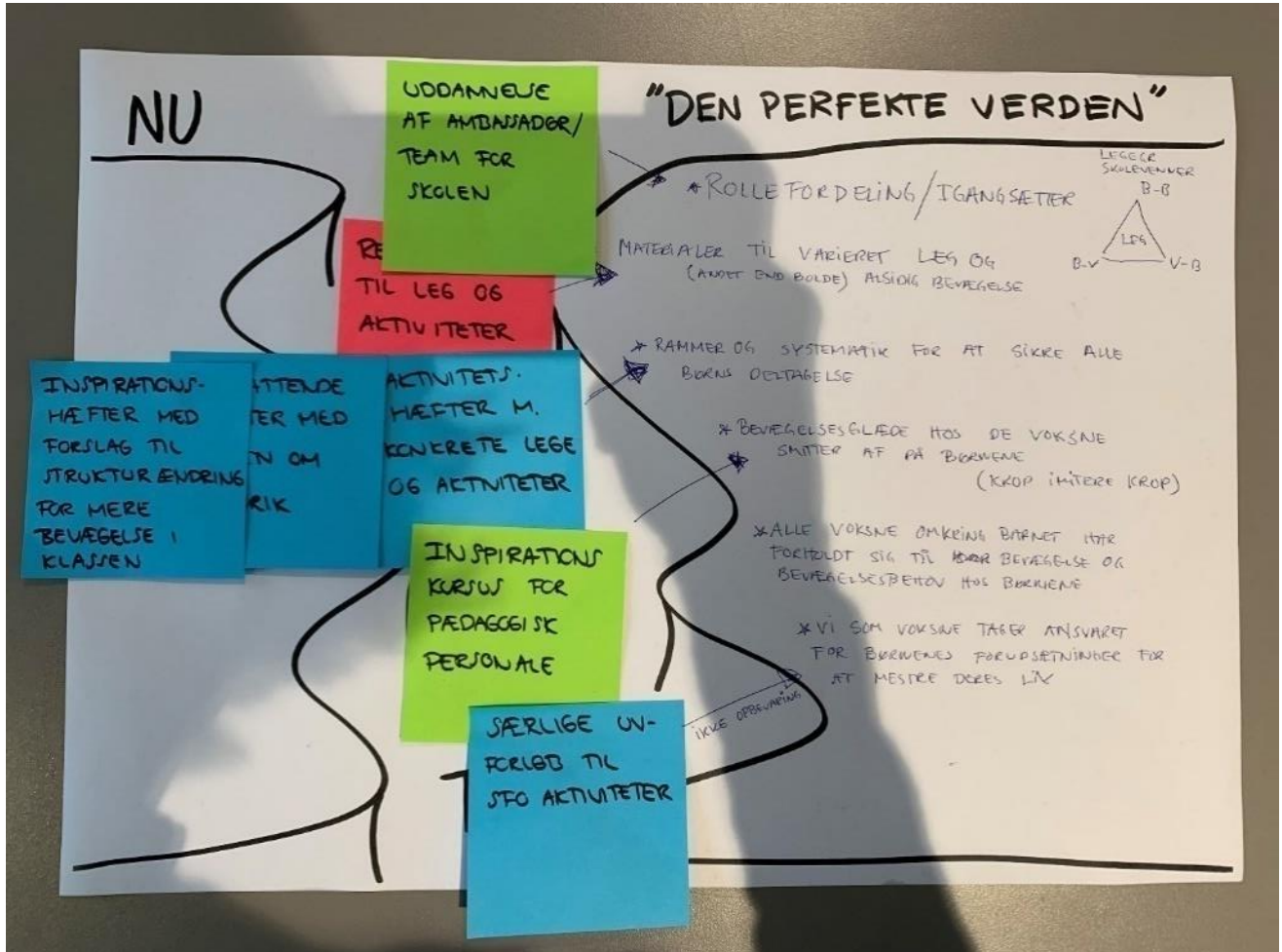
Broer over kløft

Nedenfor ses et eksempel på eksperternes bud på *broer* over til *den perfekte verden*.

Fx mener de, at uddannelse af ambassadører/team for hver enkelt skole er nødvendigt for at opnå en fælles forståelse for rollefordeling og igangsættelse.

Et andet eksempel på en bro er inspirationsmateriale og kursus til det pædagogiske personale, fordi det vil skabe bevægelsesglæde hos de voksne. Dette vil smitte af på børnene, fordi krop imiterer krop.

Vigtige pointer

Nedenfor præsenteres pointer fra Workshop 2. Deltagerne formåede gennem en god dialog og diskussion at nå frem til følgende pointer:

- Fokuser på grund-leg – inddrag børnenes fantasi og indlevelsesevne.
- Aktiviteter/lege/forløb skal være simple og der skal være gentagelser.
- Der skal være en struktureret tilgang. (Tid, planlægning, fokus, viden mm.)
- Der skal ske en nytænkning af indretningen af klasseværelserne, så der i højere grad bliver mulighed for at bruge rummet til bevægelse. Fx kunne der hænge forskellige materialer på væggene, som er lette at tage ned og hænge op igen. Det skal ligeledes være let at flytte borde, så gulvet kan benyttes.

Netværksmøde 2

Program for netværksmøde 2:

Tid	Tema	Formål
14:00-14:15	Opsamling	Status siden sidst. Hvad har I taget med hjem og tænkt mere over. Hvad siger jeres kollegaer?
14:15-15:15	Oplæg ved Connie Nissen	Gøre os alle klogere på bevæggrunde for at børn er aktive og indgår i sociale aktiviteter.
15:15-15:30	Afrunding	Få samlet op på oplægget fra Connie. Hvad kalder det på at fokus fremadrettet for jer som fagpersoner og mere direkte ind i projektet og de udfordringer der er/kan være med motorik.

Formål

Til Netværksmøde 2 blev der afholdt et oplæg af Connie Nissen, som er ergoterapeut og har mange års erfaring med sanse-motorik. Det primære formål var at skabe en fælles forståelse for bevæggrunde for, at børn er aktive og indgår i sociale aktiviteter.

Hendes oplæg havde følgende nedslagspunkter:

- Kort gennemgang af hvorfor motorisk aktivitet og kropskontrol er tæt forbundet med børns evne til at foretage god og præcis sanseintegration.
- Nedslag om, hvad sansebearbejdning og sanse-motorik betyder i klasserummet.
- Gennemgang af hvordan og hvorfor struktur og forudsigelighed er forbundet med børns evne til at samarbejde i både leg, kontakt og læring.

Udbytte fra netværksmøde 2

Ud over ovenstående punkter gav oplægget af Connie Nissen svar på, hvordan sanser, sansebearbejdning og sanseintegration kan spænde ben for lydhørhed, godt samspil og nære relationer. Oplægget havde ligeledes fokus på, at motorisk aktivitet kan være både vild og rolig, heftig og langsom og med og uden krav om fysisk kontakt.

Vigtige pointer

- Fokuser på relationer og tilknytning til børnene før der er fokus på deres motoriske kompetencer. Hvis der ikke er en god tilknytning, skaber det dårlige vilkår for barnets motoriske udvikling.
- Børnene skal mødes med et roligt nervesystem, og vi skal se deres initiativer fremfor at lukke ned for "uhensigtsmæssig" opførsel og leg.
- Giv barnet tid – sig fx *"giv dig god tid og læg en plan"*, så barnet selv få mulighed for at bruge og udvikle sine kompetencer.
- Børnene skal vide, at det er okay at kigge på, før de indgår i en leg eller aktivitet.
- Børns "dagsform" kan variere. Nogle dage kan de lave en kolbøtte, andre dage kan de ikke. Mød derfor børnene der, hvor de er i nuet.
- Skab rum for "asen og masen", og skab rum for pauser og ro.
- Vi voksne skal gå forrest og have styr på os selv, for børnene følger os.
- Motorik er synligt og sansning er usynligt – huske at sansning kommer først.

Workshop 3

Program for workshop 3:

Tid	Tema	Formål	Indhold
08:30-09:00	Morgenmad	At eksperterne får opfyldt basale behov, så de er klar til en ultraspændende dag, hvor de både skal give, få og udvikle.	
09:00-09:10	Siden sidst		
09:10-10:20	Pyramide	Vi ønsker svar på hvad, hvordan, hvorfor, hvem? ift. de væsentligste (og udvalgte) indsatskort i Pyramiden fra sidste workshop	Opdatering på pyramiden fra sidst - hvor endte vi?! (5 min) Uddybning af Hv-kort 5 stk. (55 min) Klasseværelset - Cafemodel (10 min) Vejledning sparring - Cafemodel (10 min) Ressourcepersoner - Fish bowl (10 min) Forældre - Fish bowl (10 min) Kompetenceudvikling - Enten cafe eller fish deltager bestemmer (10 min) Opsamling på kortene (5 min)
10:20-10:35	Pause		
10:35-11:35	mHUS	At kvalificere og justere mHUS modellen (Se modellen nedenfor). At vurdere modellens anvendelighed i praksis.	Præsentation af "kernen" (lyst,mod,evne)(5 min) Gruppearbejde ift. tegn på høj/lav mod/evne/lyst (20 min) Gruppearbejde: "hvordan man kan understøtte den gode kontakt (guidende, følelsesmæssig og læringsmæssig dialog)" (20 min)
11:35-12:00	Afrunding – gode og dårlige råd	Få deltagernes sidste inputs til hvad de mener er særligt vigtigt at fokusere på og hvad der absolut ikke er brug for.	

Formål

Formålet med Workshop 3 var at få svar på *hvad, hvordan, hvorfor, hvem?* ift. de udvalgte værdikort i pyramiden. Eksperterne skulle derfor udfylde nedenstående:

Klasseværelset indbyder til leg og bevægelse for eleverne i indskoling

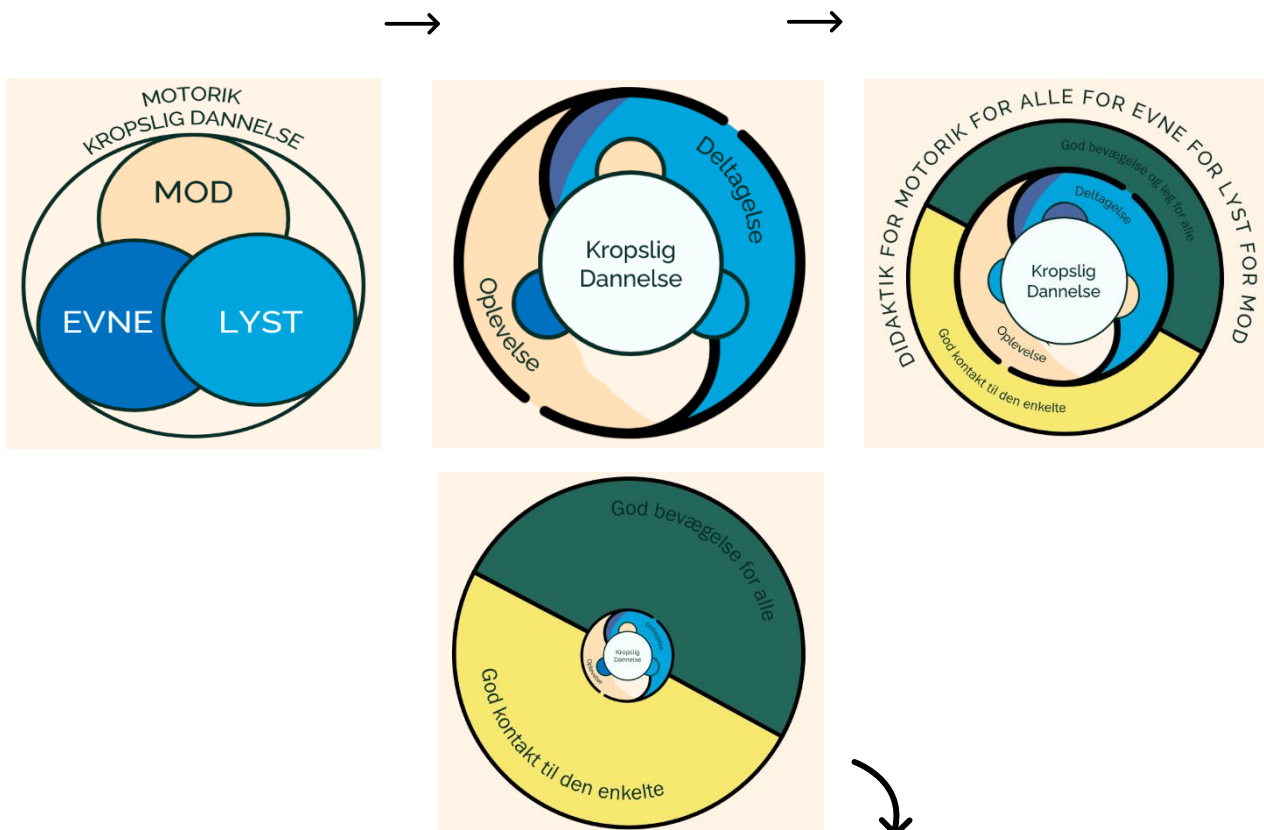
Hvad skal der gøres ...

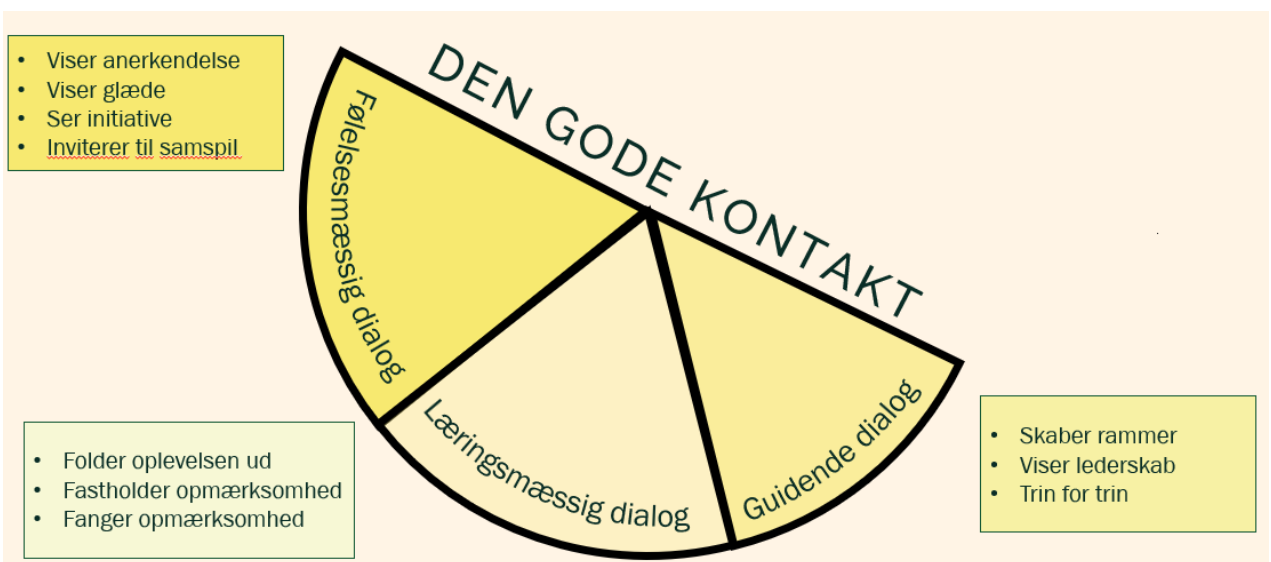
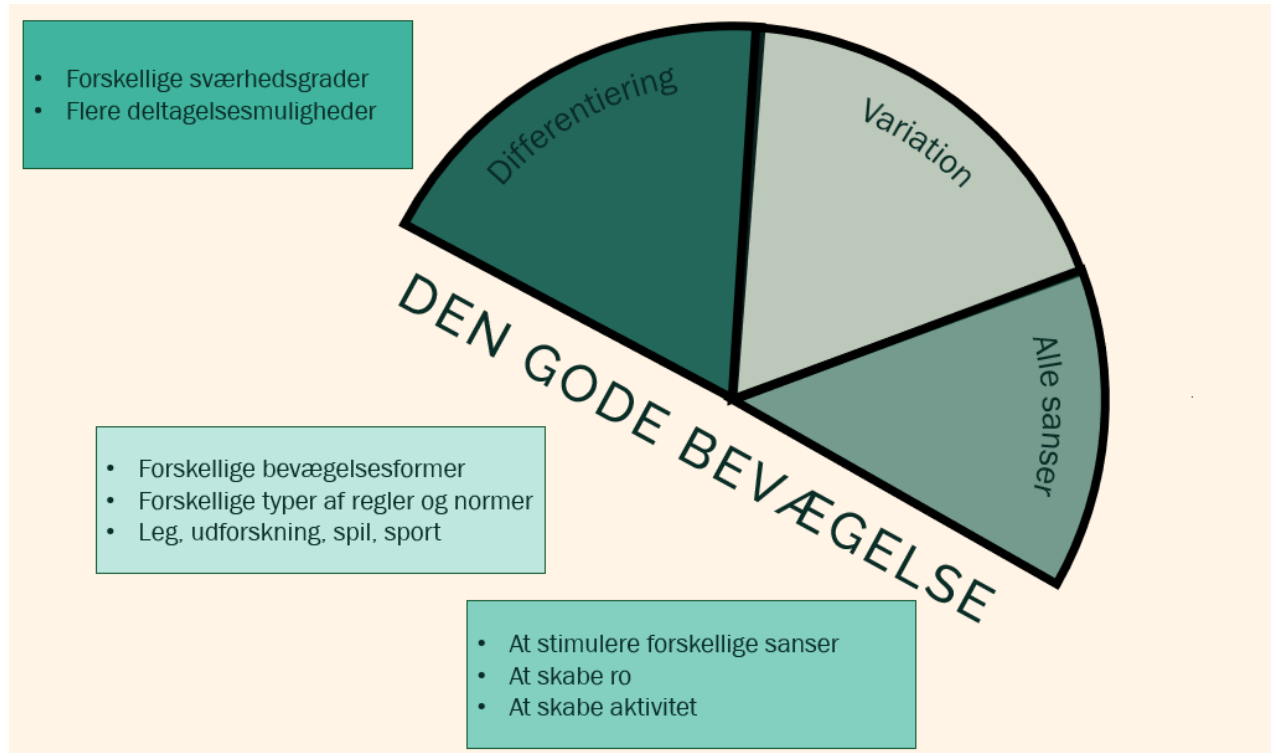
Hvem skal gøre det ...

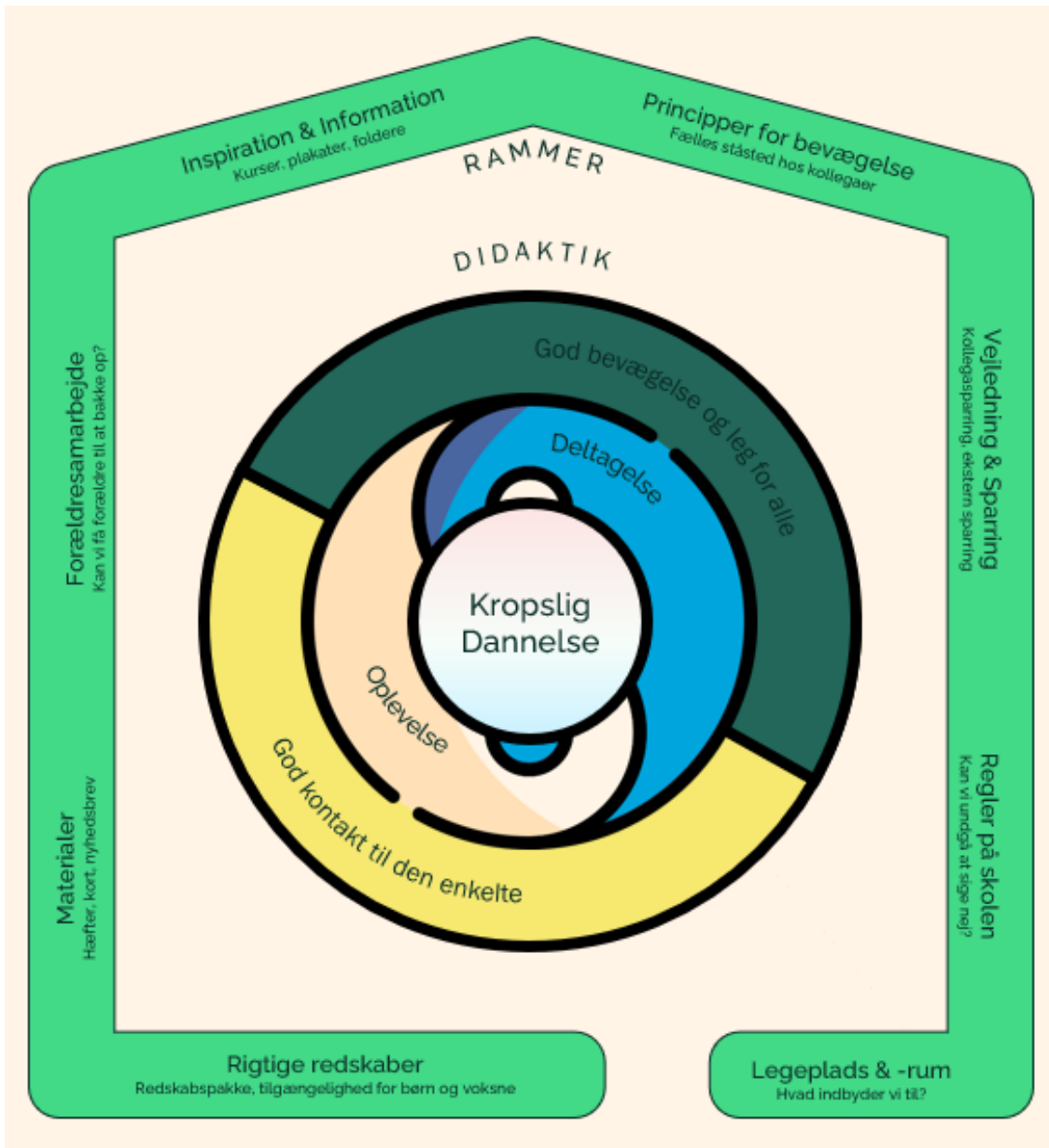
Hvordan skal det gøres...

Hvorfor skal det gøres...

Derudover var formålet at præsentere eksperterne for mHUS modellen, som er udviklet på baggrund af inputs, sparring og refleksioner fra de to første workshops og netværksmøder. Det første udkast af modellen ses nedenfor. Modellen er sat ind i bidder efter samme måde som eksperterne fik den præsenteret. Den samlede model ses til sidst.

Figur 1 Første udkast til mHUS modellen

Udbytte af workshop 3

Et udbytte fra Workshop 3 var eksperternes vurderinger af *hvad, hvordan, hvorfor, hvem?*

Det primære udbytte fra Workshop 3 var feedback til mHUS modellen. Disse kommentarer ses nedenfor.

Didaktik

Den gode bevægelse

Forslag om "Den legende tilgang til bevægelse"

Alle sanser – flere har streget ~~Alle~~ ud.

- At få en fælles retorik omkring hvad sanser har af betydning for bevægelse (Sanser).
- Viden om at bevægelsesaktivitet kan understøtte den sansemotoriske udvikling (Sanser).
- Regulering af arousal i forskellige kontekster.
- Sam-regulering før selvregulering. Bevægelseslegen er midlet til at regulere enten sammen eller hver for dig.
- Handler om at afprøve, udforske og opdage.
- Kropsfornemmelser.
- Sansedufordring og sanseduforskning.
- Modellen skal indeholde en vekselvirkning mellem krop og hjerne.
- Sansernes betydning for bevægelse.

Differentiering

- Meningsfuld leg.
- Vigtigt at vi bevæger os indenfor nærmeste udviklingszone.
- Aktiviteterne skal sikre mulig deltagelse for alle børn, også dem i udsatte positioner.
- Både individuelt og i forhold til progression i de enkelte bevægelser.

Variation

- Bevægelse er fundamentet for kognitiv læring.
- Præsenteres for en bred vifte af bevægelsesformer.

- Variation i aktivitetstype og -form.

Den gode kontakt

- Er det herunder der kommer et nærmere blik på didaktik?!
- Handler om at være et godt forbillede i alle tre henseender.
- Handler om evnen til at op- og nedjustere pædagogisk og didaktisk.
- Betydningsfuldt at der står DIALOG.
- Den gode kontakt eller klasseledelse. Appellerer (måske) til flere.
- Husk kobling mellem den enkelte og gruppeniveau.
- Vær nysgerrig og tag ansvar.

Følelsesmæssig dialog

- Vigtigt at være den voksne og gøre/give plads til forskellige følelsesmæssige reaktioner.

Læringsmæssig dialog

- Benyt eventuelt underbegreber fra klasseledelseslitteraturen.
- Medinddragelse for at skabe ejerskab og gøre det meningsfyldt.

Guidende dialog

- Benyt eventuelt underbegreber fra klasseledelseslitteraturen.
- At man som voksen er bevidst om den rolle, man indtager og dermed positionerer sig i overfor eleverne.

Rammer

- Skolens kultur – Der skal være variation i den enkelte time – heri en kropslig tilgang.
- Hvordan får skolerne det bedste ud af de rammer de har?
- Hvor er skolens faglige indhold i rammerne? Det kan måske være vejen til at fange og inspirere lærerne.
- Måske ikke princip for bevægelse med fællessprog.

Skolens regler

- Inddrag eleverne så de får medbestemmelse og ejerskab.
- Skab en ny kultur.
- Måske skal der i stedet skabes en bevægelseskultur.

Legeplads og -rum

- Måske også klasserum.
- Generelt rum og arealer da de kan inspirere til leg og bevægelse.

Materialer (kan være svært at kende forskel på materialer og inspiration/information)

- Skal være let tilgængelige – hvordan bliver de det og hvordan kommer de i spil i praksis.
- Materialerne skal blive en del af skolernes kultur.
- Bevægelsesplakat / -piktogrammer – Kan hjælpe eleverne.

Rigtige redskaber

- Måske mere inspirerende/motiverende redskaber.

Vigtige pointer

De vigtigste pointer fra Workshop 3 var bl.a. ovenstående kommentarer til mHus modellen. Eksperterne lagde særlig vægt på at forældreinddragelse bør have høj prioritet, fordi det kan skabe en større opbakning til det pædagogiske personale. Derudover var temaerne *grib børnene i nuet, træd to skridt tilbage* og *kulturi* i fokus. Særligt fordi eksperterne ud fra deres erfaring ved, at dette vil fremme elevernes kropslige dannelse og dermed udvikle dem motorisk.

Netværksmøde 3

Program for netværksmøde 3:

Tid	Tema	Formål	Indhold
14:00-14:05	Kom igang	Sikre at alle er klar	Get your finger parvis.
14:05-14:15	Indflyvning til mHUS modellen	Præsentation af modellen	Præsentation af MIIS-projektet med fokus på rammer og rammesætning Herunder: Hvad kan vi og hvad vil vi?
14:15-15:00	Feedback på modellen	Vurdere modellens anvendelighed. Giver den mening i deres optik og kan de se den anvendt i praksis og hvordan?	Hvad skal der til for at I, i jeres undervisning har fokus på variation, forudsætninger og kropslig dannelse i jeres undervisning/tid/praksis med eleverne? Tænk gerne på jeres kollegaer også
15:00-15:15	Vi kigger frem	Få indspark til, hvordan et forløb kan sammensættes, med de praksisbriller deltagerne sidder med.	Deltagerne præsenteres for konkrete overvejelser om, hvordan MIIS kan se ud i praksis. Deltagerne byder ind med afsæt i deres praksis og faglige indsigt.
15:15-15:30	Afrunding	Få konkret input til, hvad vi skal være særligt opmærksomme på i udviklingsfasen.	

Formål

Netværksmøde 3 havde det primære formål at få feedback på mHUS modellen fra det pædagogiske personale. De skulle vurdere modellens anvendelighed i praksis og samtidig give inputs til, hvordan et kompetenceudviklingsforløb skal sammensættes.

Udbytte fra netværksmøde 3

Det primære udbytte fra netværksmøde 3 var kommentarer og feedback til mHUS modellen, som projektgruppen efterfølgende har arbejdet videre med.

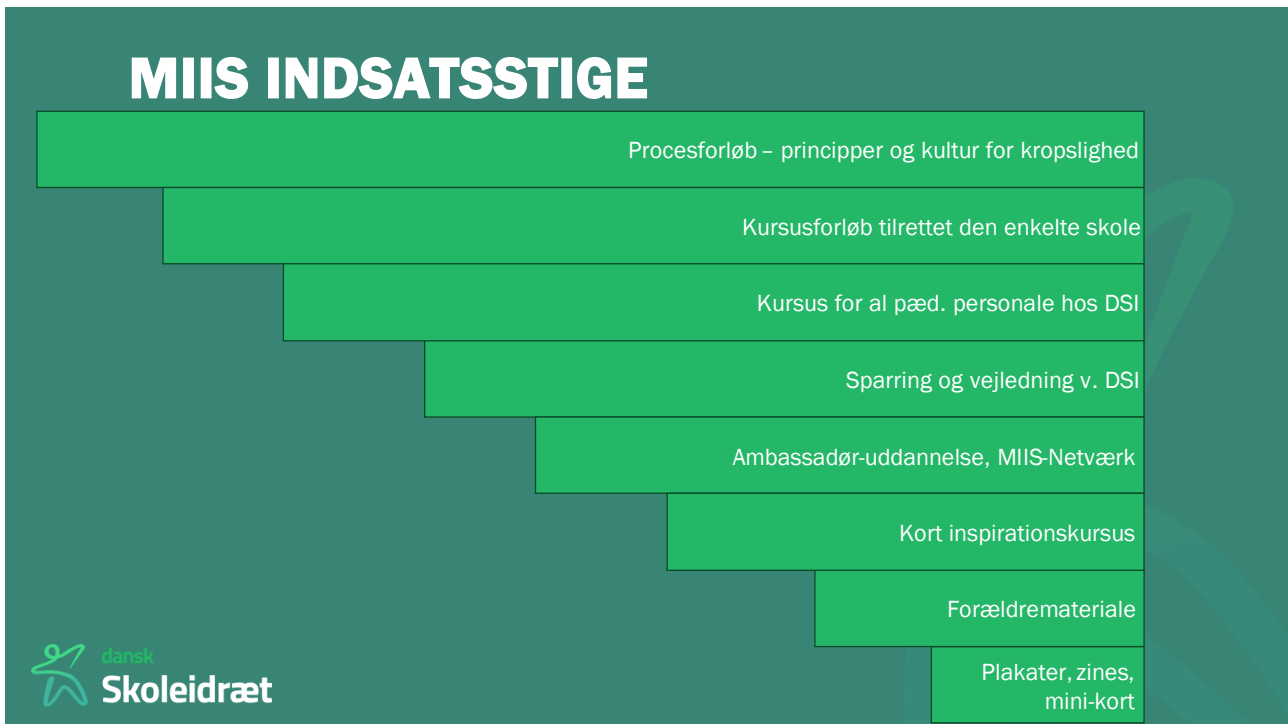
Vigtige pointer

Feedback på mHUS modellen:

- Det er godt at oplevelsesdelen er med.
- Modellen kræver en god introduktion, for at pædagogisk personale kan arbejde med den og bruge den i deres praksis.
- Det er godt at rammerne er med i modellen, da rammer, som det pædagogiske personale arbejder indenfor, fx ledelse, økonomi, faciliteter mm., også har en stor betydning for mulighederne.

Feedback på trappen (justerbar kompetenceudviklingspakke):

- Det giver rigtig god mening med trappeløsningen, fordi hver enkelt skole har forskelligt udgangspunkt, præferencer, muligheder og økonomi.
- Det er godt, at skolerne og det pædagogiske personale har mulighed for at planlægge efter individuelle mål på skolen.
- Det skal være let og plug'n'play.
- Det er vigtigt, at der efter et kursus bliver samlet op eller at man som skole forpligter sig gennem nogle opgaver eller andre ting, for ellers kan det falde til jorden.

Figur 2 Indsatsstigen (Første udkast, vil derfor blive justeret)

Husk/Glem:

- Der skal være plads til "nørderne" – dét pædagogiske personale som elsker at arbejde med bevægelse og motorik, skal have mulig for at udvikle sig og få sparring fra en tredje part.
- Der findes allerede meget inspirationsmateriale derude. Der er derfor et større behov for at der sorteres i disse, så man som pædagog eller lærer ikke skal bruge tid og ressourcer på at forsøge at finde frem til godt og brugbart materiale.
- Der skal være fokus på lyst/evne/mod i aktiviteterne og de skal være lette at lave uden en masse materialer.

Opsummering

Opsamling med præsentation af ny viden og indsigt.

Del 1 – Observationsstudie

De i alt otte observationer, som blev foretaget på fire forskellige fynske folkeskoler, gav et indblik i, hvordan elever i indskolingen er kropsligt engageret i løbet af skoledagen.

Resultaterne blev kodet indenfor seks kategorier; dagens start, boglige fag, idræt, overgange, aktive pauser og brainbreaks, frikvartere og dukse ordning.

I kategorien *dagens start* viste observationerne, at en simpel indførelse af en "hej-/farvel zone" i høj grad gav eleverne mulighed for at udvikle motoriske kompetencer ved selv at gøre helt simple ting som at bære deres taske og komme på plads inden timens start.

Indenfor kategorien *boglige fag* viste observationerne, at lærerne aktivt integrerer bevægelse i undervisningen. Dette gøres gennem forskellige aktiviteter som ikke kræver særlige motoriske færdigheder og dermed inkluderer alle elever. Bevægelsen er samtidig med til at skabe større engagement og fagligt udbytte.

Observationerne viste, at *idrætsundervisningen* havde differentierende virkning på elevernes kropslige engagement, hvorfor der både ses muligheder og begrænsninger i elevernes motoriske udvikling.

Overgange, aktive pauser og brain breaks tilføjer mere bevægelse til den faglige undervisning og kan derfor bidrage til elevernes motoriske udvikling uden at det nødvendigvis tager lang tid eller er forstyrrende.

I observationerne fremgår det, at *frikvarterne* på flere måder er med til at udvikle elevernes motoriske færdigheder. Dette sker både ved at eleverne skal klæde sig på inden de skal udenfor, men også gennem forskellig leg som de selv finder på.

Dukseordningen er også en del af elevernes skoledag. I denne kategori viser observationerne, at de faste opgaver som at tørre borde af og feje også er med til at udvikle motoriske kompetencer.

Del 2 – Spørgeskemaundersøgelse

Formålet med spørgeskemaundersøgelsen var at afdække det pædagogiske personales evne, lyst og mulighed for at arbejde med motorik. Spørgsmålene er vidtgående og derfor kategoriseret efter følgende fem tematikker:

- Kompetencer
- Motivation
- Muligheder
- Skolemiljø og organisation
- Barrierer, facilitatorer og konkrete initiativer

Undersøgelsen viser, at ca. 60% af respondenterne føler sig kompetente til at understøtte elevernes motoriske udvikling. Samtidig føler op mod 86% at de er motiveret for at arbejde med at understøtte elevernes motoriske udvikling. Derudover oplever mellem 45-80% af have gode rammer og muligheder for at kunne understøtte elevernes motoriske udvikling.

I relation til muligheder fremgår det også i besvarelsen at en andel af det pædagogiske personale oplever, at der ikke er nok tid til at understøtte elevernes motoriske udvikling. Særligt fordi de oplever at det ikke altid er foreneligt med det faglige indhold i undervisningen. Samtidig er det heller ikke alle, som oplever støtte fra kollegaer og ledelse til at udføre arbejde, der løfter eleverne motorisk. Det er heller

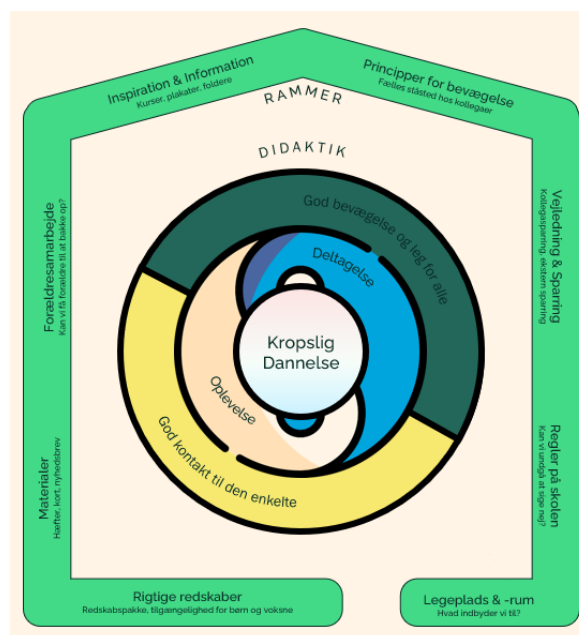
ikke alle, som oplever at have de nødvendige ressourcer til rådighed. Derfor er det relevant, at der som en del af kompetenceløftspakken, er materialer som gør det nemmere at implementere motorikfremmende aktiviteter som skaber en synlighed. Det kunne fx være plakater eller en motorikmulepose i hvert klasselokale (Se Kompetenceløftspakke)

Respondenterne blev spurgt ind til, hvad de på deres skole har til at understøtte arbejdet med elevernes motoriske udvikling. Meget få svarer at de har en bevægelsesvejleder, et bevægelsesteam, en motorikvejleder eller anden form for vejledning, mens 66,3% svarer, at de ikke har nogen af delene. For at give det pædagogiske personale viden om motorik og kompetencer til at integrere det i skoledagen, vil det være relevant at udvikle et kursus som en del af kompetenceløftspakken,

Ud fra resultaterne fra spørgeskemaundersøgelsen fremgår det at det pædagogiske personale både føler sig kompetente, motiverede og at de har de nødvendige materialer og rammer for at løfte motorikken i indskolingen. Det antages dog, at der er en skævvridning af data, fordi kun ca. 52% af de skoler, som blev tilbudt at deltage i undersøgelsen, valgte at deltage. Samtidig er der en tendens til at dem, der deltager, er dem, som interesserer sig for motorik. Samtidig er der også en andel som angiver, at de ikke føler sig kompetente og samtidig ikke har opbakning fra ledelsen, den nødvendige tid eller ressourcer til at løfte motorik i indskolingen.

Del 3 – Procesdokumentation af workshops og netværksmøder

Udbyttet fra de tre workshops og de tre netværksmøder kan kort opsummeres gennem mHus modellen, som blev udviklet ud fra den viden, sparring og erfaringsdeling, som fandt sted. Modellen rummer didaktik ift., kropslig dannelse, hvor både deltagelse og oplevelse har betydning for god kontakt til den enkelte og god bevægelse og leg for alle. Rundt om er rammerne, som er særligt vigtige for at det pædagogiske personale får de bedste forudsætninger for at løfte motorik i indskolingen. Fx har de behov for vejledning og sparring samt inspiration og information. Samtidig er det også vigtigt, at de rette materialer er tilgængelige og at der er et godt forældresamarbejde.

Kompetenceløftspakken

På baggrund af kortlægningsfasen som helhed vil der være fokus på at udvikle følgende indsatser til kompetenceløftspakken. Disse er stadig under udvikling, hvorfor ændringer og justeringer vil forekomme.

Mulepose

Posen skal hænge i alle klasser og vil derfor altid være let tilgængelig. Indholdet vil være forskellige materialer og vejledning til, så det er nemt og hurtigt at sætte i gang.

Motorikplakat

En plakat som viser, hvad der forventes eleverne som minimum kan efter hvert klassesettrin i indskolingen. Muligvis med et fokus på mod, lyst og evne.

SFO

Der skal udvikles et materiale til SFO-regi, som gør det nemt for pædagogerne at implementere tilbud, aktiviteter og lege i SFO'en, som udfordrer elevernes motoriske færdigheder.

Kursus

Motorikkurset tager udgangspunkt i indsatsstigen og m-Hus modellen.

Formålet med indsatsstigen (Ses længere oppe i rapporten) er, at skolerne skal have mulighed for at vælge de indsatser, som passer ind i deres rammer. De kan fx vælge "kun" at gå op til og med Ambassadør-uddannelse og lade den, sammen med kort inspirationskursus for personalegruppen, forældre materiale og plakater mm., være de bærende elementer til at løfte motorik i indskolingen.

Ønsker skolerne derimod at lave en endnu større "kultur ændring" kan de vælge at gå de sidste fire trin op og dermed få sparring fra DSI, tilrettede kursusforløb eller et helt procesforløb.

Motorik-dug til idrætsfaget

Didaktisk materiale med motoriske fagbegreber, som kan kvalificere idrætsundervisningen i indskolingen. Det vil være et materiale, som idrætslæreren kan tage frem og anvende i alle idrætstimer og dermed indenfor alle indholdsområder i idrætsfaget.

Mindre indsatser

Fokus på samarbejde mellem hjem og skole.

Indretning af klasselokaler og fokus på elevtilgang.

Personalemøder

Legepakke

Der udvikles en række frikvartersaktiviteter til eleverne. De laves som kort, der kan stå i klassen. Eleverne kan dermed trække en frikvartersaktivitet, inden de går ud.